

ta fel a miniszterelnököt a sértés visszavonására. A levélre Poincaré kijelentette, hogy semmitsem von vissza, sőt még hozzátessz, ha Bergery tovább feszegeti a kérdést. Az incidenssel kapcsolatban a képviselő nyilatkozik egy lapban a román kölcsön ügyéről és kijelenti, hogy az erős propaganda ellenére csak Franciaország hajlandó egyedül a román köl-

csön közzétartatni viselni. Kijelentette, hogy attól tart, hogy a román kormány a kölcsönt nem az ország gazdasági talpraállítására, hanem a kormány életének meghosszabbítására használja fel. Ha a külföldi jegybankok is résztvennének a kölcsönalkúcióban, úgy garantálva lenne a gazdasági célra való felhasználás.

Az aradi Neuman báróék kártérítési pöre.

Perlik a hálókocsi-társaságot az égő luxus-vonat utasai, közöttük Neuman Adél és Stefánia bárónők. — Neuman Alfréd báróné negyvenháromezer dollárt követel.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Tavaly március 15-én a Cannes—San Remo—Bécsi luxusvonal Pávia és Milánó között hirtelen kigyulladt és az egyik hálókocsi, valamint a poggyászkocsi teljesen elégett. A tűz nagy páncsot okozott az utasok között, akik csak nagy ügygyel-bajjal menekültek az égő ágyakból. A vonat a nyílt pályán megállt és a két elégett kocsi lekapcsolták. A poggyászkocsival együtt a legtöbb utas bórondjé: a tűz martalékaik lettek. A károsult utasok elhatározták, hogy kártérítési pert indítanak a nemzetközi hálókocsi társaság (Wagons-Lits) bécsi telepe ellen. Az országos polgári törvényszék ma tartotta meg az ügyben a perfelvételt. A luxusvonal károsult utasai a következő összegek erejéig perlik a hálókocsi társaságot.

Beck Róbert	10.000 schilling
Dietrichstein-Mensdorf Sándor herceg	17.167 schilling
Fränkl Siegfried	15.000 schilling
Gröbel Gyula és Zseni	50.000 schilling
Kallberg Hugó ügyvéd és felesége	21.718 schilling
végvári Neuman Adél bárónő	49.630 schilling
Ricdel Gusztáv	41.953 schilling
Seidel Lili	17.749 schilling
Stern József ügyvéd és felesége	12.583 schilling
Sümegei Ernő és Ilona	30.560 schilling
Taussig Vilmos és Fleischner Hermin	47.014 schilling
Zmigorod Annie	26.750 schilling

Szállítási és elemi biztosító r.-t 17.850 schilling
Ezek az összegek együttvéve 414.509 schillinget, vagyis több mint négy milliárd koronát tesznek ki.

Ezenkívül külön pert indított a járásbíró-ság előtt Böhm Zsigmond 8835 schilling erejéig, a kereskedelmi bíróság előtt pedig az elveszett bórondók tartalmáért a következő perek vannak folyamatban:

May Frigyes (Ungarisch-Osttrau) 73.860 cseh korona
Neuman Adél bárónő (Arad) 3500 schilling
Neuman Stefánia bárónő (Arad) 43.435 dollár.

A periratok szerint a hálókocsikban hiányoztak az oltó-készülékek, amelyekkel pedig a tüzet el lehetett volna fojtani, mielőtt nagyobb dimenziókat vett volna. A hálókocsik személyzete a tűz kitörésekor éppen vacsorázott az utolsó étkezőkocsiban és nem zavartatta magát még akkor sem, amikor a vonat megállt. Ezek szerint tehát a hálókocsi-társaság kártérítéssel tartozik. Ezzel szemben a társaság ügyvédje a perfelvételi tárgyaláson avval védekezett, hogy a kocsi karbantartása az állami vasúttársaságok feladata, ezek felelősek a tüztöltő-készülékek hiányáért. A tűz azért terjedt oly gyorsan, mivel az egyik utas többszáz méter film-tálcát vitt magával. A személyzetet — nyomorú — felelősség nem terhelt és ezért a társaság a kárizonek elutasítását kéri. A felek ügyvédek meghallgatása után a bíróság a keresetek további tárgyalását elnapolta.

Elfogták az aradi ligeti rabló büntársait.

A bucaresti-i rendőrség két gyanus egyént tartóztatott le.

(Arad, július 13.) Az Aradi Közlöny legutóbbi számában jelentette, hogy az aradi államrendőrségnek sikerült letartóztatni Timisoarán (Temesváron) az aradi városliget rablóinak egyik vezetőjét Mint megirtuk, a letartóztatott rablótámadó, Pascu Joanesu beismerte, hogy társai Bucarestibe menekültek. A rendőrség nyomban táviratozott a bucaresti-i rendőrségnek és felhívta a veszedelmes emberök letartóztatására. Ma jelentés érkezett a fővárosból, amely szerint az ottani

rendőrségnek sikerült letartóztatnia két gyanus embert, akik minden tekintetben megfelelnek annak a személyleírásnak, amelyet az aradi rendőrség adott a rablókról. Az elfogott emberek beismerték, hogy Aradon és Temesváron több rablást és betörést követtek el. Az egyik betörő Bursan Joan, a másik Friedman Jenő. Mindketten körözött gonosztevők. A rendőrség átiratban kérte a bucaresti-i rendőrséget, hogy a letartóztatott betörőket kisérjék Aradra.

Boromisza püspök végrendelete.

Egyházi intézmények között osztotta fel vagyonát Szatmár elhunyt püspöke.

(Az Aradi Közlöny satmari tudósítójától.) A satmari járásbíró-ság vezetője, Moys Victor táblabíró ma hirdette az elhunyt satmari püspök, dr. Boromisza Tibor végrendeletét. A testamentum bevezető része arról szól, hogy a főpap sohasem törekedett anyagi javak szerzésére és vagyonát főképpen az egyház felvirágoztatására hagyja. Ezután következik a 14 pontból álló rendelkező rész, amelynek fontosabb passzusai a következők:

Elrendelte a testamentumban az elhunyt főpásztor, hogy halála után 200 misét szolgáltatassanak egyenként 2 aranyfej (64 papirfej) stipendiumért, amit szegény jövedelmezési papok közt osszanak ki. A szegények közt 250 aranyfej szétosztását rendelte el. Ingóságait és ruháit az utódjára, illetve az egyházmegye papjaira, valamint szegény rokonaira hagyta a megboldogult, ugyancsak a püspökség tulajdonába jutottak miseruhái és az általa beszerzett

egyházi felszerelések. Többi vagyonát négy részre osztotta a püspök. Egynegyed ebből a Boromisza-alapítványra jutott, egynegyed a satmari Irgalmas nővéreknek. A harmadik negyedrészt egyenlő arányban osztják föl: 1. a satmari püspöki konviktus, 2. a satmari Irsikkonviktus, 3. a satmari Irsik-leányárvaház, 4. a máramarosszigeti Irgalmas Nővérek vezetése alatt lévő Mária Valéria-leányinternátus, 5. az Irgalmas Nővérek vezetése alatt lévő Ungvári Gizella-házi és Máriaházi leányinternátus (a kettőnek egy rész), 6. a satmari Szent-János plebania és 7. a satmaregyházmegyei katolikus sajtóalap javára. Ezen hagyományok nem alapítvány-jellegűek. A negyedik negyedrészt hét egyenlő részre osztják fel a püspök rokoni között. Gondoskodott ezután a püspök alkalmazottairól és meghagyta, hogy ha valamelyik rokona perrel támadná meg a végrendeletet, azt az örökségből kizárják.

Utolsó, leghőbb óhajom — így fejezi be az 1926 novemberében kelt végrendeletet a püspök — hogy drága satmari egyházmegyémmé székelyével együtt megmaradjon és intézmé-

HOLNAP
VASÁRNAP ÉRKEZIK
ARADRA
AZ INDISZRÉT ASSZONY
A FOSZEREPBEN:
JENNY JUGO és BOB DODDY
A LEGIOBB MODERN VIGIÁTEK
A
Marosparti és Apollo
mozzószínházakba

nyei, amelyekért a jelen idők viharai között annyit aggódtam, újra fölvirágozzanak és a Katolikus Anyaszentegyház szolgálatában minél eredményesebben munkálkodjanak. Szeretném, ha minden hagyományozott vagyonszám az Isten dicsőségét szolgálná.

El nem mulaszthatom, hogy utolsó jogommal, az evangelium-hirdetés jogával ne éljek itt is. Atyai szeretettel kérem papjaimat arra, hogy lelkipásztori küldetésükről soha meg ne feledkezzenek; anyagi javakhoz ne ragaszkodjanak, nehogy miattuk a lelkieket elveszítsek és minden erejüket vonakodás nélkül állítsák az Isten országának szolgálatába: mert új idők következnek, amelyek a paptól fokozottabb munkásságot és jóval erősebb lelkeséget kívánnak. Híveimet pedig arra kérem, hogy buzgó hitéletükkel és áldozatkészségükkel támogassák papjaikat az Isten országának terjesztésében. Higgyék el agg főpásztoruknak, hogy Isten a leghálásabb visszafizető azokért a javakért, amelyeket az Ő intézményeinek adtunk.

Irgalmas Jézus, kereszten kitért karjaidba ajánlom szegény lelkemet. Amen.

Egy híres excentrikus művész Aradon

hétfőtől kezdve lép fel az Apolló- és Marosparti mozzókban. Az érdekes filmműsor előtt mutatkozik be a világhírű Gallay-pár, akik előbb jóízűen megkacagtatják a közönséget, majd pillanatok múlva vakmerőbbnél-vakmerőbb mutatványokat produkálnak. Szenzáció.

Fiatal színész tragédiája Orsován.

Orsova. Tegnap délután megrendítő szerencsétlenség történt a Duna orsovai strandján, melynek egy fiatal színész esett áldozatul. Egy hét óta Orsován vendégszerepel Ferenczy Gyula színtársulata, amelynek egyik tehetséges tagja volt Zsögön Zoltán. Tegnap délután a huszonegy éves színész az orsovai strandon fürdött. Alig néhány lépésnyire a parttól uszkált a vízben, amikor hirtelen jalkiáltással elmerült a vízben és nem is került többé élve felszínre. A strandon nagyszámban jelenvolt közönség köréből többen a vízbe ugrottak, hogy kimentessék. Fábrián Vilmos gőzhajózási kalauz csónakra szállt és úgy kereste a színészt. Mintegy félóra keresés után Fábriának sikerült horggal kihuzni Zsögön Zoltán holttestét. Közben megjelent a helyszínén Schwartz Tivadar dr. hatósági orvos, a révkapitányság és a sziguranca képviselői is. Az orvos megállapította, hogy a szerencsétlen fiatalembert szívszélhűtés érte és ez okozta halálát. A holttestet elszállították az orsovai katolikus temető halottasházába, ahonnan ma délután hat órakor temették. Miután a színésznek hozzátartozói nincsenek, a színtársulatnak pedig olyan gyenge bevételei voltak, hogy a temetési költségeket nem tudja fizetni. Ferenczy Gyula felhívására az orsovai közönség körében gyűjtés útján teremtették elő a szerencsétlen színész eltemettetésére szükséges költségeket.

Izzad Ön??? Vegyen Höfer 3.számú hintőport

Rosszakarattal vádolja a felosztató dekretum Arad volt tanácsát.

Megérkezett Aradra a hivatalos lap szerdai száma. — Az aradi törvényszék megteszi intézkedéseit az augusztus 9-iki tanácsválasztásra.

(Arad, július 13.) Ma délelőtt megérkezett Aradra a Monitorul Oficial július 11-én megjelent 150-ik száma, amely az aradi tanácsfelosztásról szóló dekretum teljes szövegét, valamint a belügyminiszteriumnak a felosztás ügyében a régensséghez intézett jelentését közli. A dekretum teljes szövege a következő:

I. Mihai

Isten kegyelméből és a nép akaratából Románia királya

A belügyminiszter jelentése alapján, megvizsgálva a közigazgatás egységesítéséről szóló törvény 273, 274, 277 és 278. paragrafusait, elrendeltük és elrendeljük:

I. Aradváros tanácsát felosztjuk az alábbi következő jelentés indokai alapján és interimár-bizottságot alakítunk, amely a várost közigazgatja, a választások megejtéséig, illetve az új városi tanács megalkotásáig. Az interimár bizottság a következőkből áll: dr. Robu János elnök, Varjassy Lajos, Mihulin Miklós, Domán Sándor, Pausesti Miklós, Vulpe József és Stegierwald Alajos tagok.

II. Aradváros választóit 1928. augusztus 9-ére hívjuk össze, hogy az új tanácsot megválasszák.

III. A belügyminiszteriumot megbizzuk ezen dekretum végrehajtásával.

Bucuresti, 1928. július 7.

Öfelsége

I. Mihai király nevében:
Miklós, Románia hercege
Buzdugan György.

A hivatalos lap közli ezenkívül a belügyminiszternek a régensséghez tett jelentését, amely a felosztás alapjául szolgált. Ennek pontos szövege a következő:

Magas Régensség! Miután a miniszteriumot arról informálták, hogy az a mód, amelylyel Aradváros tanácsa dolgozik, rosszakaratu módon kompromittálja a város érdekeit és hogy a városi tanács túllépve hatáskörét a város érdekei ellen szóló határozatokat hozott, megbízta I. Peter, D. Cristea, M. Miloteanu és D. Tomescu belügyi vezérfelügyelőket, hogy folytassanak le a helyszínen vizsgálatot.

Tekintettel arra, hogy a vezérfelügyelők jelentése számos vádpontot állapított meg, a melyek között a következők is szerepelnek:

1. A város készpénzét, több mint 13 millió lej értékben, a Victoria-bankba helyezte, ahelyett, hogy a pénzügyigazgatóságon helyezte volna el, a letétpénztár javára.

2. Különböző választási költségeket fizetett ki, amelyeket nem a községnek, hanem a tanácsstagoknak kellett volna viselniük.

Tekintettel arra, hogy a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács, hogy véleményre adhasson a tanács elleni vádak ügyében 2710—1927. számú rendeletével Panait Petrescu, ezen tanács rendkívüli tagját delegálta, hogy a helyszínen megvizsgálja a felsorolt vádak; tekintettel arra, hogy a vizsgálat eredményét P. Petrescu tanácsos 44. számú, április 5-iki és 50. számú, július 1-1 jelentésében ismertette:

„Ama vád ügyében, hogy a város készpénzét a Victoria-bankban helyezte el, ahelyett, hogy a letétpénztár számlájára a pénzügyigazgatóságon deponálta volna, a következőket találta:

A letétpénztárról szóló törvény második paragrafusa szerint, közigazgatási tényezők csak a letétpénztárban helyezhetik el a készpénzeket és ezért a diszponibilis községi pénznek, mindentől másutt történő elhelyezése semmi és tilos.

Panait Petrescu jelentéséből kitűnik, hogy 1927. július 2-án D. Cristea vezérfelügyelő felhívta Aradváros figyelmét erre a körülményre, hogy a város vegye fel a Victorianban elhelyezett s ebben az időben körülbelül 13 millió 300.000 lejt kitevő betétjét és

helyezze el a letétpénztárban. A tanács nemcsak, hogy nem intézkedett a törvénytelen módon elhelyezett pénz kivétele iránt, hanem július 9-én, augusztus 4-én, 24-én és 31-én újabb összegeket tett be a bankba, mintegy 4 millió lej értékben. A belügyminiszter 1927. szeptember 2-iki 16952. számú és 1928. január 26-iki 1292. számú rendeletére a város 5 millió 330.997 lejt vett ki a bankból, ugyhoz 1928. május 30-án még 14 millió 960.477 lejes betéte volt a városnak a bankban. Tekintettel arra, hogy ezen 14 millió lejen felüli összeg veszélyeztetve van, azáltal, hogy a Victoria-bank közben beszüntette fizetéseit és moratoriumot kért, alapos a vád, hogy Aradváros tanácsa rosszakarattal kompromittálta a város érdekeit.

Ama vád ügyében, hogy a városi tanács különböző választási költségeket fizetett ki, amelyeket nem a városnak kellett volna fedezni, a következő a helyzet:

A dossziánál levő aktákból kitűnik, hogy a városi tanács 1927. március 31-én tartott ülésén az 1926-os költségvetési felesleg terhére rendkívüli és póthitel nyitott, amelyek között szerepelt egy 115.450 lejes póthitel választási költségek céljára. Ebből a póthitelből a következő költségeket egyenlítették ki: a) A G. Jenci-cég által készített plakátok; b) Az „Aradi Híradó” című lap három számának nyomtatása, amelyet abból a célból adtak ki, hogy a tanácsi lista érdekében propagandát fejtsen ki; c) 175 bérkocsis fizetése, akiket a választások idejére alkalmaztak; d) A közjegyzői honorárium kifizetése, amelyet a jelölések alkalmával, jelölőnyilatkozatok hitelesítéséért fizettek ki.

Tekintettel arra, hogy a felsorolt költségeket nem a községnek, hanem a jelölteknek kell fizetniük, miután a választási propagandával állnak összefüggésben; tekintettel arra, hogy Tomescu D. vezérfelügyelő 146—1927. számú jelentése szerint a városi főszámvevő figyelmeztette a városvezetőséget, hogy ezen költségek nem fizethetők ki a város pénztárából és ennek dacára, mégis intézkedtek kiütetésük iránt, az aktából kitűnik, hogy a városi tanács tagjai büntösek a városi alapok rosszakaratu elfecsérlésében, amelyet saját érdekükben követtek el; a város érdekeinek rosszakaratu kompromittálása így bebizonyi-

Halállal fenyegetik Radicsot.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Pribicsevics, a független demokratapárt vezére és Radics, a parasztpárti vezér szinte naponta kapnak halállal fenyegető leveleket. A levelek felszólítják a két politikust, ne

merjék a horvátokat a szerbek ellen tüzelni, különben felrobbantják őket. Egy levél így hangzik: „Amit Racsics elmulasztott, elvégezem én, ha nem hallgat el.”

Weil József főfelügyelőt és feleségét súlyos baleset érte.

Egy autó elütötte a kocsit, amelyben ültek. — Mindketten az aszfaltra zuhantak és súlyosabb zúzódásokat szenvedtek.

(Arad, július 13.) Sajnálatos és megdöbbentést keltő baleset történt ma délelőtt Aradon. Egy autóvezető vigyázatlansága következtében az Ar. 458. jelzésű autó összeütközött egy kocsival, melyben Weil József CFR. főfelügyelő és neje ültek, akik a karamból következtében mindketten megsebesültek. Weil József főfelügyelővel és nejével történt baleset híre percek alatt terjedt el a városban és általános és őszinte részvétet váltott ki a község köréből. A balesetről a következőket jelenti az Aradi Közlöny munkatársa:

Weil József CFR. főfelügyelő felesége társaságában, kocsin ment az állomás felé. A Bulev. Regele Ferdinandon, a Wild-féle cukrászda előtt, közvetlenül a járda mellett haladt a kocsit, amikor észrevették, hogy nagy gyorsasággal közeledik feléjük egy autó. A kocsis abban a reményben hajtott előre, hogy az autó könnyen ki fog térni, annál is inkább,

mert az uttest teljesen szabad volt. Azonban másképp történt. Az autó vezetője, eddig kiderítetlen okokból, egyenesen neki hajtott a kocsinak. Az összeütközés olyan heves volt, hogy a kocsit felborult és a benne ülők mindnyájan a járda aszfaltjára zuhantak. Pillanatok alatt hatalmas csődület támadt, a baleset körül és a sérülteket bevitték a közeli gyógyszertárba, ahol bekötözték sebeiket. Weil József főfelügyelő kezén és fején szenvedett súlyosabb zúzódásokat, a felesége pedig fején és mindkét lábán megsérült. A kocsis szintén súlyosabb sérüléseket szenvedett. A baleset okozó automobil, mielőtt a rendőr megérkezett volna, tovább robogott. Sikerült azonban számát feljegyezni. Az autó rendszáma Ar. 458. és Mészáros József pancotai vállalkozó tulajdona. Az aradi államrendőrség a súlyos autóbaleset ügyében szigorú eljárást vezetett be.

Csak 14 napig

tart a kedvezmény, hogy bármely szaküzletben minden darab Elida Favorit- vagy Ideal-szappan vásárlásánál

egy próbadoboz Elida Luxus-Pudert ingyen kap.

Az Elida Luxus-Puder kiváló minőségéért a remek Ideal- és a hasonlíthatatlan Favorit-szappan szavatol. Új csomagolása, — választékos illatosítása — és rendkívül finom minőségétől az Elida Luxus-Puder minden fogyasztója el van ragadtatva. Vegyen minél előbb!

FAVORIT-SZAPPAN IDEAL-SZAPPAN
30.- Lej 39.-, 52.- Lej

LUXUS-PUDER
50.- Lej

ELIDA

tott és a felosztásnak feltétlen helye van.

A közigazgatás egységesítéséről szóló törvény 275-ik szakasza értelmében a tanács tagjait Panait Petrescu összehívta és meghallgatta védekezésüket a terhekre felrótt vádak ügyében.

Mindezekért, a legfelsőbb közigazgatási tanács június 2-án 1557. szám alatt adott döntésére s a közigazgatási törvény 273, 274, 277, és 278. paragrafusa alapján, tisztelettel a Magas Régensség elé terjesztjük mellékelt felosztási dekretumot, hogy Aradváros tanácsa felosztattassék s egy interimár-bizottság alakuljon, amely Aradváros érdekeit megóvja az új tanács megválasztásáig és az új tanácsválasztás idejére a város választóit összehívja. Fogadja a Magas Régensség mély hódolatom kifejezését. I. G. Duca, belügyminiszter.

Az aradi törvényszék elnöki osztályához különben má leérkezett a belügyminiszter rendelete, amely utasítja a törvényszéket, hogy az augusztus 9-iki városi tanácsválasztásra tegye meg a kellő előkészületeket. A szavazóigazolványok kiszolgáltatása tekintetében a legközelebbi napokban intézkedik Hargot György törvényszéki főelnök, miután a városi házáról áttették a törvényszékre a választói névjegyzéket.

Megmentették a Viglieri-csoportot is.

A tragikus sorsu expedíció minden tagja megmenekült, csak Amundsenről semmi hír.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A kingsbayeri jelentések ma azt a szenzációs hírt közlik, hogy a Malgreen-csoport tagjainak megmentése után a Krasszin orosz jégtörőnek sikerült a Viglieri-csoportot is megmenteni. A világ újjongással vette tudomásul a hős kutatók megmentését. Mint a londoni jelentések mondják, Zappit és Marianót, a Malgreen-csoport két tagját teljesen elcsigázva vették fel a hajóra. Az éhség mindketőt kimerítette, ezenkívül Mariano egyik lába lefagyott, úgy hogy amputációra lesz szükség. Amikor a Krasszin matrózai értük jöttek, egy szót sem tudtak szólni és órákon keresztül feküdtek eszméletlenül a hajó fedélzetén, míg összefüggéstelen szavakat tudtak rebegni. Leirhatatlan kínokat álltak ki s halálrakészen ültek Malgreen holtteste mellett, amikor Csuznovszky repülőgépe fölöttük ért és öt kört írt le fejük felett, hogy tudomásukra adja, hogy észrevette őket.

Zappi és Mariano megmentése után a Krasszin teljes erővel haladt a Viglieri-csoport jégtáblája felé. Sikerült is elérnie a hajótörötteket s a fedélzetre vennie Viglieri hadnagyot, Ceccioni gépmestert, Troiani mérnököt, Biagi rádiótávírást, Bohounek professzort. A hajó tegnap délután vette észre a hajótörötteket és azonnal megállt, majd matrózai elindultak a vörös sátor felé. A teljesen elgyengült embereket hordágyon szállították a hajóra. Utközben a Krasszin a jégtáblán egy másik hármascsoportot vett észre és visszafelé haladva, ezeket is megmentette. Kiderült, hogy Soia kapitány kutyaszános expedíciójáról

van szó. Az újabb kingsbayeri jelentések szerint Malgreen már június 15-én megfagyott. Halála előtt felszólította társait, hogy hagyják el és menjenek tovább. A Braganza megkísérli Csuznovszky orosz repülőnek és társainak megmentését. A Krasszin mentési kísérlete sikerének híre nagy lelkesedést váltott ki egész Olaszországban és a lapok hálálkodnak a Krasszin legénységének. A moszkvai olasz követség a szovjetnek leghálásabb köszönetét fejezte ki.

A moszkvai jelentések szerint a Krasszin első tisztje, Boguljew Iván hosszú rádiójelentést adott le Mariano elbeszéléséből. A megmentettek elmondták, hogy soruk rettenetes volt, kevés élelmiszerük gyorsan elfogyott. Az első éjszaka három voltak. Nagy hóvihár dult és a beteg Malgreen rettenetesen szenvedett eltört karia miatt. A szenvedéstől könnyek szöktek a szemébe, amelyek a nagy hidegben nyomban megfagytak. Imádkozni kezdtek, hogy legalább a hajnal megérjék. A vihar lassankint elállott és egy jegesmedve csorda rontott rájuk. Fegyvert ragadtak és közéjük löttek, majd felkapták Malgreent és futva menekültek. Amikor végre elérkezett a reggel és letették a sebesültet, látták, hogy halott. A holttestet Broch szigetén hagyták. Miután élelmiszerük elfogyott, fahéccsal és madarakkal táplálkoztak.

— Sok éjszakán át kóboroltunk — mondták — s fagytól és a félelemtől majd megőrültünk. A repülőgépet nyolcszor keringett felettünk, míg észrevett. Ha nem talál most ránk, elpusztulunk.

igazgatója pedig, mint azt már jeleztük — utókezelésre — Karlsbadba ment. Ugyanígy nyaral **Kornis Zsigmond** és **Székely Károly**, **Goldschmidt Sándorné** Tátraszéplakon üdül, **Grosz József** Ostendában, **Fuchs Andor** Luzernban, **Salamon Samu** Abbáziában, **Diósszilágyi Dezső** Tüden, **Keppich Zsigmondné** St. Radegundban, **Szabó Iván** és **Franzensbadban**. Még van egy pár aradi, aki belföldi fürdőre ment. Így **Fischer Artur** Bükkszádra, **Incze Maróné** pedig Bázna fürdőre.

A legtöbben persze azok vannak, akik itthonmaradtak és a katonastrandon, vagy a Neptunban pihenik ki napi fáradalmaikat. És nincs is mit irigykedniük az elmentekre. A Maros kelemenesen hívós, a nap ép oly bronza sáti le az embert az aradi strandon, akárcsak a Medve-tóban, vagy a svineműndeni homokon, legfeljebb a sós víz miatt kissé vörösebb lesz az arnyalat. És azonkívül is: ha a primadonnák és a színpadok kedvencei, **Betegh Béby**, **Fekete Irén**, **Pallay Manyi** és a többiek megfáradnak szeliden a marosparti homokon, megbékélhet vele a nagyságos asszony is, aki itthon maradt. Elvégre jóképű ifjak itt is crawllokat szántják a szőke habokat, kokettálni itt is lehet, a fürdőt sem tilos, csak a rövid fürdőtrükk és a randevu helyét és idejét is beleszámolhatja az illetékes férfiú fülbe a szép kisasszony az aradi strandon is. És az üdülésnél — ugyebár hölgyek és urak — mégis csak ez a lényeg. Sőt. Ez az, ami szép.

SPORT

O Bíróköldés. Az aradi bíróbizottság a vasárnapi mérkőzések vezetésére a következő bírókat küldte ki: AMTE-p álya. Dél előtt 11 órakor AAC ifj.—AMTE ifj. barátságos mérkőzés, vezető: Sommer Sándor; délután 2 és fél órakor Gloria-CFR II.—AMTE II. barátságos mérkőzés, vezető: Szabolcsi János; délután 5 órakor Vointa comb.—AMTE comb., vezető: Lengyel Károly; délután 6 és fél órakor Chinezul—AMTE barátságos mérkőzés, vezető: dr. Czaznic Eugen, határbírók: Pálffy Gyula és Darázs István. — **Unirea-pálya.** Délután 4 és fél órakor Banatul—Juventus díjmérkőzés, vezető: Kalmár Tibor, délután 6 és fél órakor Hakoah—Unirea díjmérkőzés, vezető: Husztk Ferenc. A mérkőzést vezető bírókat ismételtén felhívja a bíróbizottság, hogy a mérkőzéseken csakis a hivatalos dressben jelenjenek meg.

O A magyar vízpoló-csapat Párisban. Párisból jelentik: Francia sportkörökben nagy várakozással tekintenek a magyar-francia vízpoló bajnokcsapat holnapi mérkőzésére elé. A magyar csapat tegnap este megérkezett és ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A verseny bírója az angol Emery.

Felszabadulnak a megyei tisztviselők lakásai Aradon.

Lázár alispán felhívása a háztulajdonosokhoz.

(Arad, július 13.) Az Aradi Közlöny beszámolt arról, hogy az aradi lakásrekviráló bizottsághoz rendelet érkezett, amely szerint a városi és megyei tisztviselők részére nem szabad lakásokat rekquirálni és amennyiben ez mégis megtörtént, augusztus elsejével ezek a lakások felszabadulnak. A miniszterium által Aradra küldött tablón csak három ilyen tisztviselő neve szerepelt és ezért kérdést intéztünk ebben az ügyben dr. Lázár Agoston alispánhoz, aki kijelentette, hogy mindazok a háztulajdonosok, akiknek házában megyei vagy városi tisztviselők rekquirált lakásban laknak, jelentsék be nála ezt a körülményt és a bizottság gondoskodni fog arról, hogy augusztus elsejével az illető tisztviselők kiürítsék a lakást, vagy pedig megfelelő bért fizessenek.

Szenzációs ujtás! Ma d. u. 5, 7 és fél 10-kor

Erzsébet slágermozgó Premier. Világszenzáció.

TELEFON 70. **ORLOW** **Kurtizán halála**

Eredeti zenével. Énekszámokkal. Mérsékelt 5 lejjel emelt hely-árak. Petrovich Svetisláv, Vivian Gibson, H. Junkerman, Bob Doddy, Bruno Kasztner Évi Éva a főszerepben.

Ma este fél 10 órakor a teremben **PUTTY LYA** és **BEN LYON** slágero **Rossz idő esetén a teremben az Orlowot játszuk.**

Nyaraló aradiak.

Az idén erősen megcsappant a bel- és külföldi fürdőkre utazók száma. — Ki hol nyaral az aradiak közül?

(Arad, július 13.) A nap most már nem tréfál. A legteljesebb ambícióval zudítja nyakunkra a kánikulát, amelynek nyomán úgy fakadnak a lapok hasábjain az aktuális nyárcikkek, mint az alkalmi csermelyek olvadásakor. És a múltira való emlékezéseknek is bő tere nyílik. Nyaralók és nem nyaralók buzgón idézgetik a régi jó időket, amikor tudvalevőleg más volt minden, jobb volt a világ!

A nyaralóknak és nem nyaralóknak igazuk van. Valamikor régen tényleg másképp festett a nyár is Aradon. Valamikor régen (ez a kitétel ma már legendásan szép és fogalomszerű) ilyen tájban minden valamirevaló családnál buzgón tanulmányozta a férfi a menetrendet, a feleség önagysága pedig pakkolt napokig és egy kellemetes napon felültek a vonatra és nem álltak meg, amíg valamely hegyek alján, vagy tengerparton levő fürdőbe nem érkeztek. Ma? ... Először is hol vannak az u. n. tehetősebb családok? Nehány, ha maradt belőlük a nagy gazdasági lecsuszásban, amely még mindig tart és ki tudja meddig. Ma? ... Egész Arad ha 30—40 nyaralót eresztett utnak. Azok nagyrésze is külföldre ment. Belföldi fürdőn alig üdülnek aradiak.

Szovátán, amelyet „Erdély gyöngyének” neveznek az illusztrált prospektusok, még pár évvel ezelőtt 4000 fürdővendég hemzsegett. Ma 4—500 lézeng az óriási telepen, ahol több mint 120 villa várja, hogy meginduljon a szezon. Nem esoda, ha Aradról alig pár vendéget láthat itt az ember. **Bódy Bódogot**, **Bock Hermanékat**, **Iritz Béláékat**, **Szigetit** és családját és kész. Máskor egész aradi kolónia volt odalett a sóstavak partján. De a többi erdélyi fürdőnek sincs valami jó szezonjuk az idén. A poétikus szépségű Korond fenyves fasorában összesen vagy hat vendég sétál. Vizaknán, Borszáken sem megy úgy, mint máskor. Kevés a pénz és hiába — egy belföldi fürdő nem képes azt nyújtani ugyanígy, mint egy külföldi üdülőhely. És még hozzá az idén kedvezményes vasúti jegyeket sem bocsátott ki a CFR, pedig minden más országban féláron utazik az, aki fürdőre megy.

Ez az oka annak, hogy ama keveseknek, akik el tudtak menni a kánikulás Aradról egy kissé felfrissülni, vagy gyógykezelés céljából, legnagyobb része külföldi fürdőt keresett fel. **Neuman Károly** báró a francia Vichybe utazott kurára, **Stern Gyula**, a Lomási vezér-

Piston, xaxofon, xilofon művészek énekes jazz zenekar és a komplett cigányzene játszik rövid ideig

a Városi teraszán

Nagy szenzáció. Szombat estétől kezdve

Merénylet Jugoszlávia közbiztonsági főnöke ellen. A merénylő véres tette után öngyilkosságot követett el.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítojának távirata. Ma délelben egy fiatalember jelentkezett a belügyminisztériumi közbiztonsági osztály országos főnökénél, Lazics Zikánál és kijelentette, hogy bizalmas közlendői lennének. Amikor bebocsátották a hivatalba, hirtelenül revolvvert rántott és mielőtt megakadályozhatták volna tettében, halántékra lökte Lazicsot, aki végigzuhant a padlón. Ezután a merénylő háromszor magára lőtt. Lazics állapota súlyos, de lehetségesnek tartják az orvosok, hogy túléli a merényletet, míg a merénylő agonizál. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a merénylő egy stípi származású fiatalember,

akí a macedon forradalmi bizottsággal áll összeköttetésben.

A merényletet nyilván a forradalmi bizottság megbízásából követte el a tettes, mivel Lazics Macedóniában a forradalmi bizottság elleni eljárást vezette, amiért a macedon forradalmi bizottság tavaly ősszel halálra ítélte. A rendőrség erősen nyomoz az ügyben, a merénylő kiléte azonban bizonytalan, mivel reá vonatkozólag csupán egy iratot találtak, azt is Lazics asztalán. Ez az igazolvány, amelyet a stípi rendőrfőnök állított ki. Moncsillo Ivanovics névre szó. Azt hiszik, hogy ez a merénylő neve.

VILÁGHIRŰ ATTRAKCIÓ

HÉTFŐTŐL

A VILÁGHIRŰ GALLAI PÁR

fellépte bohókás, excentrikus és idegizgató mutatványaikkal a rendes műsor keretében, rendes olcsó helyárakkal.

Az egész világ metropolisáiban óriási sikert arattak.

MAROSPARTI MOZGO

Áruuzsora az aradi piacon.

A kofák egységes frontja a vásárló közönség ellen. — Kijátszott elővásárlási tilalom. — Az aratási idő kihasznált konjunktúrája.

(Arad, július 13.) Ahhoz, hogy megismerjük az aradi piaci élelmiszerárúrok harci előkészületeit a közönség türelme és pénze ellen, korán hajnalban, még napkelte előtt kell felkelnünk, vagy legokosabb le sem feküdni. Szükségesnek tartottuk betekinteni az aradi kofák boszorkánykonyhájába, ahol még ma is nagy szakértelemmel főzik az uzsonát, az árdrágítást a vásárló közönség idegei ellen való támadások apró fondorlatait és megcsinálják a kartellt, amellyel szemben minden védekezés hiábavalónak bizonyult.

Még amyrá hajnal van, hogy a keleti égboltozat csak sejtetni engedni, hogy előbb-utóbb felkapaszkodik a bágyadt fényű nap-tányér. A Piata Catedralei (Tököli-térre) és az Imp. Traian (Attila-térre) lassan kocognak az élelmiszerekkel megrakott parasztszekerek. A kofák sorfalat állanak. Ők most még csak az előcsatározásokat vivják a termelők segítségével, az elővásárlási tilalom kijátszása érdekében. Itt a detektíveknek minden szemüleskedése kudarcot vall. A piaci rendőrség a legjobb indulattal akarja megakadályozni a kofák elővásárlását, de ez szinte lehetetlen. A kofák és a termelők nagyszerűen megértik egymást. Nem alkudoznak, nem is beszélnek, csak jeleket váltanak egymással. Ezt pedig nem tilthatják meg még a detektívek sem. Azután a kofa kiveszi kebléből a kendőbe kötött pénzt és leszámolja a termelő kezébe. Ebben sincs joga beleszólni senkinek. A termelő azután a lovak közé vág és a Tököli-térről elindul az Attila-tér felé, vagy vissza. Az aprójószággal megrakott kocsi megáll az Attila-tér egyik helyén és a gazda kipakolja a kocsi tartalmát. Ugyanez történik a Tököli-téren a zöldségművekkel. Azután a megüresedett kocsi, mint aki jól végezte dolgát, gazdájával együtt eltávozik. Nem történt semmi olyan, amibe beleszólhott volna a detektív, de az üzlet kész. A kofa

szépen letelepszik a lerakott holmik mellé és várja az áldozatokat.

— Rám bízta az újaradi sógorom, — mondja a detektívnek — hogy adjam el. Rokkon, szívesen megteszem neki.

A detektív dühög, mert érzi, hogy becsapták, de nem tehet semmit. A kofák minden ellenőrzés dacára, így játszik ki az elővásárlási tilalmat és már meg is nyerték az első ütközetet, amelyet a még ágyakban pihenő, mit sem sejtő közönség ellen vívtak.

Lassan hajnalodik. És a kofák hiozzáfognak a második offenzívához. Pillanatok alatt átfut a kofasoron valami titokzatos szójel. Például: csirke, rántani való 80—100, sütni való: 140—160, liba: 250—70. A zöldségpia-

Robu János dr. Bucurestibe utazik.

Megsürgeti Aradváros ügyeinek jóváhagyását. — Az interimár-bizottság megkezdte működését.

(Arad, július 13.) Ma délelőtt már rendben folytatta működését Aradváros interimár bizottsága. Az egyes szolgálatok ellenőrzésére delegált tagok pontosan megjelentek az illető hivatalokban, érdeklődtek a napi ügyek iránt, aláírták az aktáikat és minden tekintetben, már az első napon, beleilleszkedtek hatáskörükbe. Robu János dr. interimár bizottsági elnök szintén megkezdte működését és elrendelte, hogy a jövő héten fogjanak hozzá a már előkészített kövezésekhez, nehogy a munkálatok késedelmet szenvedjenek. Holnap már megkezdődik a Marosparton is a próba-aszfaltozás. Ma beszélgetést folytattunk Robu János dr.-ral, aki a legközelebbi napok teendőit röviden így vázolta:

— A legfontosabb elintéznivalóm az lesz, hogy a Bucurestiben, a különböző minisztériumokban levő városi ügyeket kisürgessem. Már a jövő hét folyamán Bucurestibe utazok, ahol eljárók a különböző minisztériumoknál, hogy Aradváros

con hasonlóan: tejfel: 60, tojás: 2.50 stb. A kofák tudják, hogy ezek a szavak mit jelentenek; azt hiszem, most már mi is tudjuk. Így alakul ki mindenek az ára és ilyen módon kötik meg az aradi kofák szigorú kartelljüket. A koránkelők már jönnek is vásárolni.

— Hogy ez a pár csirke?

— Százötven lej.

— Hogy lehet az, hiszen tegnap kilencven volt.

— Miért nem tetszett tegnap venni? — hangzik az udvarias válasz. Vannak, akik táncsot adnak:

— Ha nem tetszik az ára, vegyen másnál!...

És a nagyságos asszony, szakácsnéjával egyetemben végigjárhatja az összes kofákat, olcsóbban a csirkét nem tudja megvenni. A kartell szigorú és becsületbeli kérdés az aradi kofáknál. Csak azt nem tudom, mire büntetik a kartell megszegőit, úgy hallottam bojkottálják őket a termelők. Van közöttük jóindulatú, aki arra érdemesíti a nagyságos asszonyt, hogy megmagyarázza a hirtelen drágaságot.

— Teccik tudni maccsága, most az aratás ideje. Minden falusi ember kiirt van a földön és inkább a földet művelik, minthogy behozza az élelmiszereket. És ha már behozza, akkor drágán adja.

— Jó-jó, de két nappal ezelőtt még harminc lej volt egy liter tejfel és most hatvan. Miért?

— Azért kérem, mert most még fejni sem érnek rá az emberek és ha már fejnek, azt meg kell fizetni.

A nagyságos asszony kénytelen-kelletlen beleegyezik a magyarázatba. És ha nem nyugszik bele, nem ér vele semmit, ugys hatvan lej egy liter tejfel és még hálás lehet a sorsnak, hogy egy ilyen magyarázó kofával hozta össze, aki nem gorombáskodik. Mert bizony az aradi kofák ősi tradícióhoz hűven hatalmuk és erejük tudatában olyan gorombák, amilyenek csak a kofák lehetnek. A rendőrség és a közönség pedig tehetetlen velük szemben. Ki kellene valamit találni, hogy fel tudjuk a harcot venni ellenük. Talán a közönség is kössön kartellt, vagy játssza ki az elővásárlási tilalmat. Legjobb volna egy hetes éhségsztrájk. Lehet, hogy akkor meglazulna az aradi kofák a város közönsége ellen felállított egységes frontja. (P. G.)

visszatartott ügyeit sürgősen intézzék el, nehogy a munkálatok késedelmet szenvedjenek. Ez az első teendő, a többiek kérdésében csak akkor döntenek, ha Bucurestiből hazaérkeznek.

Robu János dr. elnök már a mai délelőtt folyamán rendeletet adott ki az egyes szolgálati főnököknek, hogy terjesszék be hozzá mindazoknak az ügyeknek a kimutatását, amelyek a minisztériumban fekszenek.

— Ujból elhalasztották a Gaetan-pör főtárgyalását. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék — mint ismeretes — előbb július 14-ére, majd augusztus 14-ére tűzte ki Gaetan György, a Bonaparte-parki merénylő bűnperének főtárgyalását. A főtárgyalás megtartásának időpontjában most ismét újabb változás állott be, amennyiben a védők kérésére a törvényszék a szenzációsnak ígérkező bűnügy főtárgyalását szeptember tizenkilencedikére tűzte ki.

Belvárosi mozgósínházak műsorai:

MAROSPARTI
Ma, szombaton utoljára

Sellman herceg

Dekobra világhírű regénye.

A főszerepben:

OLAF FJORD.

Az előadás
1/10 órakor kezdődik.

URANIA

Ma, szombaton premier

Egy bolondos éjszaka.

Modern életkép.

A főszerepben;

HARRY LIEDTKE

Az előadások 5, 7 és 1/10
órákor kezdődnek.

APOLLO

Ma, szombaton utoljára

Seliman herceg.

Dekobra világhírű regénye.

A főszerepben: **Olaf Fjord.**

Az előadások 5, 7 és 1/10
órákor kezdődnek.

Vasárnap d. **NAGY MATINE**

H I R E K.

— Francia tábornok a régenstanács előtt. Bucurestiből jelentik: Lerond francia tábornokot a hadügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta. A tábornok ma a régenstanács előtt jelent meg, majd Erdélybe utazik, hogy részt vegyen a hadgyakorlatokon, július 18-án pedig Prágába megy.

— Elhunyt diplomata. Bucurestiből jelentik: Pacleanu, Románia volt stockholmi követe meghalt. Az elhunyt harminc évig állott a diplomácia szolgálatában és óriási vagyont hagyott hátra maga után. Tagja volt a legfőbb diplomáciai tanácsnak is.

— Végleg kizárták a zavargó diákokat. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i egyetemi tanács végleg elhatározta, hogy kizárja az ország összes egyetemeiről és főiskoláiról azt a tíz diákot, akiket a hadbírósg jogerősen elítélt az oradeai diákzavargások ügyében. Az egyetemi tanács ilyen értelemben feliratot intézett a közoktatásügyi minisztériumhoz, hogy határozatáról értesítse valamennyi főiskolát.

— A külügyminiszter utazása. Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter és neje ma Constantaba utaztak.

— Légi közlekedés Bucuresti és Cernauti között. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i—lasi-i—cernauti-i rendszeres légi közlekedés rövidesen megindul.

— Aradra helyezett tanár. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma közli, hogy a közoktatásügyi miniszter Joan Ungureanu tanárt saját kérésére az aradi Iosif Vulcan polgári iskolában helyezte át.

— Rehabilitált aradi detektív. Mona Ananle aradi államrendőrségi detektív ellen nemrégiben megvesztegetés címén eljárás indult meg. Mona ellen az volt a vád, hogy Barta István aradi mézszármestertől bizonyos szolgálatokért 4000 lej vitt fel. Az ügyben ma tartott főtárgyalást az aradi törvényszék Popescu—Ionescu-tanácsa. A tárgyaláson Barta határozottan tagadta, hogy megvesztegette volna a detektívet, hűga pedig kijelentette, hogy ő több ízben kölcsön címén adott pénzt a detektívnek. Mona Ananle ezért bizonyítékok hiányában a törvényszék felmentette.

— Megbüntetett aradi mézszármester. Egy legutóbbi razzia során Radu Ionescu, az aradi mértékhiitelesítő hivatal főnöke Dema Gusztáv aradi hentes és mézszármester üzletében az egyik tizedes mérleg körül szabálytalanságot tapasztalt. Amennyiben megállapította, hogy a mérleg kimérő részén a serpenyő alatt mintegy 100 grammnyi nyers husdarab van elrejtve. A mértékhiitelesítő hivatal főnöke család címén tett feljelentést a mézszáros ellen. Az ügyben ma tartott tárgyalást az aradi törvényszék Popescu—Ionescu-tanácsa. A tárgyaláson Dema azzal védekezett, hogy ő nem tudott a husdarab titokzatos szerepéről, az vagy véletlenül került oda, — ami megeshetik — vagy pedig egyik kiürítő legénye helyezte oda. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Dema Gusztávot s ezért 3000 lej fős- és 500 lej mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— A szovjet aranyat ad el. Londonból jelentik: Tegnap ismét fél millió font értékű aranyszállítmány érkezett eladás céljából a szovjettől. Ennek magyarázata az, hogy a szovjet devizája kifogyott. Behozatal igen nagy, kivitele pedig alig van. Miután a szovjet továbbra is bevásárlásokat szándékozik eszközölni, kénytelen aranykészleteit eladni, hogy devizát vásárolhasson.

— Erkölcsrendészeti razzia Aradon. Az aradi államrendőrség ma állította össze az elmúlt hónap erkölcsrendészeti razziainak eredményét. Az éjszakai razziaik alkalmával előállítottak összesen százhatvanöt nőt. Közülük tizenhét még nem töltötte be a tizenegyedik esztendőét. Az előállítottakat orvosi vizsgálatra vitték és mindössze egy tizenhat esztendőse pécskai leányt találtak érintetlennek. A többiek harminc százaléka különféle betegségekben szenvedett és az aradi kórházba utalták őket.

— A cinkotai asszonygyilkos katonatársá. Szegedről jelentik: A szegedi rendőrség egy Molnár József nevű cukrászsegédet fogott el, aki kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Tunisban együtt szolgált Kiss Béla, a hírhedt cinkotai tömeggyilkossal az idegen légióban.

Hatvany Lajos báró bécsi adó-pöre.

Kereset az osztrák államkincstár ellen kétszeri megadóztatás miatt.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Amint ismeretes, Hatvany Lajos báró Magyarországra való visszatérése előtt Bécsben lakott, ahol néhai Erzsébet királynő lajzi Hermes-villáját bérelte. Adóhátralékai ügyében 1922-ben megegyezést létesített a bécsi pénzügyigazgatósággal. Amikor 1925 áprilisában Ausztria és Magyarország között létrejött a kettős megadóztatást kiküszöbölő egyezmény, Hatvany Lajos báró a bécsi pénzügyigazgatóságtól 15.729 schilling visszatérítést kérte.

A pénzügyigazgatóság a kérelmet visszautasította avval a megokolással, hogy Hatvany a kiegyezés következtében végérvényesen lemondott minden jövőbeli követeléseiről. A végzéssel szemben Hatvany az alkotmánybírósághoz fordult panasszal. A per tárgyalását az alkotmánybíróság tegnapra tűzte ki, azonban tárgyalásra nem került sor, mivel Hatvany ügyvédje utján visszavonta a panaszt, illetőleg lemondott az összeg visszaköveteléséről.

Vadászkürt kávéházban ma öt holnap gyulafehérvári Farkas Jancsi muzsikál.

— Aradi kéményseprőegéd bestiális merénylete. Bestiális merényletről érkezett ma jelentés az aradi harmadik kerületi rendőrséghez. A feljelentés szerint K. N. aradi kéményseprőegéd merényletet akart elkövetni egy 11 esztendőse leánya ellen, akit hozzátartozói szabadítottak ki K. N. kezéből. A leányka az orvosi vizsgálat szerint súlyos sérüléseket szenvedett. K. N. kéményseprőegédet a rendőrség letartóztatta.

— Hangos botrányok két aradi kávéházban. Az éjszaka folyamán két kávéházi botrány ügyében indított nyomozást az aradi államrendőrség. Az egyik botrány a Vadászkürt kávéházban történt, ahol Panaitescu Petre aradi iparos összeszólalkozott Popescu Gh. állami tisztviselővel és a szóváltásból olyan verekedés támadt a kávéház közepén, hogy a vendégeknek csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült a verekedő feleket szétválasztani. A rendőrség nyilvános botrányokozásért megindította ellenük az eljárást. A Newyork kávéházban szintén hangos botrány történt. Fisan János, a kávéház tulajdonosa és Mendelsohn Henrik kabaréigazgató között olyan hangos szóváltás keletkezett, hogy a további fejleményeket a rendőrségnek kellett megakadályozni. Mindkét ügyben eljárást indított a rendőrség.

— Kiltítottak Aradról három munkakerület. Az aradi államrendőrség a legutóbbi razzia alkalmával letartóztatta Csáki József, Baranyi József és Weisz Albert foglalkozás nélküli, többször büntetett egyéneket, akiket, tekintettel arra, hogy állandóan veszélyeztetik a város közbiztonságát, prefektusi rendelettel egyszer és mindenkorra kiltították a város területéről és illetőségi helyükre toloncolták.

— A cukorbetegség kezelése babbal. Ki hitte volna, hogy a növényvilág proletárja, a bab, valaha is a gyógyszerek előkelő rangjára fog emelkedni? Pedig így történt. Kaufmann német orvos már két évvel ezelőtt a wiesbadeni belgyógyászati kongresszuson bejelentette, hogy a közönséges bab száraz burkából készített tea alkalmas a vér cukortartalmának csökkentésére. Azóta a marburgi gyógyszer-tani intézet orvosai kísérleteztek a babteával s az elért eredményekről most számolnak be a Münchener Medizinische Wochenschriftben. A közölt táblázatokból kiderül, hogy az új szer kísérleti nyulaknál minden esetben legalább hat óra tartamára lenyomta a vércukrot, tehát insulinszerű hatást fejtett ki. A marburgiak azt hiszik, hogy Kaufmann dr. és a marburgi kísérleti eredmények után a babteának jövőt lehet jósolni. Nagyon természetes, hogy a súlyos cukorbetegeknek még sokáig az insulin lesz az uralkodó gyógyszerük, de a könnyű és közepsúlyos eseteket a babteával is karban lehet majd tartani.

Gramofonok Hegedűsnél, és lemezek rendkívül nagy választékban Aradon.

— Öngyilkos táncosnő. Párisból jelentik: Feltűnést keltő öngyilkosság történt a francia fővárosban, ahol Jenny Golder, a világhírű ausztráliai táncosnő szerelmi bánatában megvált éltétől. A táncosnő tegnap este bezárkózott szobájába azzal, hogy rosszul érzi magát és néhány perc múlva szívenlőtte magát. Ismerősei szerint az öngyilkosságot neuraszténiával párosult szerelmi csalódásában követte el.

— Nagy Endre feleségének autóbalesete. Budapestről jelentik: Sulyos autóbaleset érte Nagy Endre, az ismert magyar konferenciér feleségét. Nagy Endre felesége tegnap este autóján a Lánchidon haladt át, amikor az autó véletlenül az egyik oszlophoz ütdött. Nagy Endrének kiesett az autóból, amely felfordult. Szerencsére a kitűnő író és konferenciér felesége csak könnyebb sérüléseket szenvedett. A rendőrség a sofőr ellen megindította az eljárást.

— Rathenau gyilkosa amnesztiát kap. Berlinből jelentik: A készülő amnesztiarendelet rendkívül nagyarányu. Több száz kommunista fogoly kerül szabadlábra, közöttük Max Holz, az ismert kommunista vezér, akit hét és fél évi börtönre ítélték. Szabadlábra helyezik Werner Tehovot, Rathenau gyilkosát, akiknek még négy éve volt hátra és Hlarden Maximilian merénylőjét is. Megszüntetik a rendelet alapján az eljárást a nemrég feloszlott Viking-szövetség ellen is.

— Rabiogylkosság egy németországi zsinagógában. Königsbergből jelentik: Dunaburgban az ottani zsinagóga felvigyázóját, Nowskit és feleségét meggyilkolva találták. Mindkettőjük koponyáját baltacsapások ronsolták szét. A lakásból és a zsinagógából minden értéktárgy eltűnt. A nyomozás folyamán két fiatalembert őrizetbe vettek.

— Perujítás egy híres hazaárulási pörben. Párisból jelentik: A semmitűszékhez beadványt intéztek, az 1918-as Bonet—Rouge-féle hazaárulási pör újrafelvétele érdekében. Mint ismeretes, ezzel a pörrel kapcsolatban lótték agyon Mata Harit, a világhírű táncosnő és száműzték Caillauxt és Malvyt. A perujítási kérelmet Goldszky és Landau nyújtották be, akiket az ellenséggel való szövetkezésért 18 évi fegyházra ítélték. Duvalt, a fővádottat annakidején halálra ítélték és kivégezték.

— Vasárnap temetik a hajmáskéri robbanás áldozatát. Budapestről jelentik: Vasárnap temetik el nagy katonai pompával vitéz Csörgőy Károly tábornokot, aki — mint ismeretes — a hajmáskéri lövőgyakorlatok alkalmával halálos szerencsétlenség áldozata lett.

— Elítélt pengőhamisítók. Budapestről jelentik: A törvényszék ma ítélkezett Hussak Károly, Kleszer Frigyes, Kocsis Bálint és Gampe István ismert pénzhamisítási bűntügyében. Nevezettek ugyanis 40 darab hamis pengőst hoztak forgalomba. A törvényszék Kleszert és Kocsist két évi, Hussakot és Gampet pedig hat hónapi börtönre ítélte.

— Legújabb regények Kerpel könyvtárában. — Meghívó az Aradi Zenekedvelők Egyesületének Aradon, a Városi Zeneiskolában folyó évi július hó 22-én délelőtt 10 órakor tartandó rendes évi közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és két tag kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére. 2. A választmány jelentése az elmúlt évről. 3. A számvizsgáló bizottság múlt évi jelentése. 4. Egyesületi elnök megválasztása. 5. Az 1928—29. évi költségvetés megállapítása. 6. Indítványok.

— Nyugdíjasok figyelmébe! A volt Acsev nyugdíjasok illetményei a régi rendszer szerint, folyó hó 18-án és 19-én lesznek az állomás pénztáránál fizetve. Kérjük a tagdíjhátralékosokat, hogy az ott megjelenő tisztviselőinknél hátralékaikat kiegyenlíteni szíveskedjenek, egyben egyesületi tagkönyveiket is hozzák magukkal. Ezután értesítjük Fredonl Petru marosillyei CFR nyugdíjrest, hogy ille állomás pénztáránál 16.000 lej, Tripa Juon pedig ugyanott 13.000 lej nyugdíjhátralékát vegye fel. Elnökség.

ÉN UJSÁGOM ÉS MAGYAR LÁNYOK

kaphatók Romániában, előfizethetők:

Sándor Ferenc könyvüzletében, megyeházzal szemben.

— **Hirdetmény.** A IV. kerületi rendőrség közhírré teszi, hogy az alább felsoroltak három napon belül jelentkezzenek a negyedik kerületi rendőrségen, Calea Aurel Vlaicu No. 1. (volt Pécskai-ut és Hindenburg-ut sarkán), katonakönyvük átvétele céljából. A határidőn belül nem jelentkezettek könyveit a három nap elteltével a kerületi rendőrség az illetékes ezredkehez küldi vissza. Moroc Petru 1923, Buranyi József 1910, Takács Adalbert 1919, Zöldi József 1926, Tirsch László Mihály 1926, András Sándor 1926, Nagy Sándor 1926, Sepesan Sámuel 1926, Prisin Árpád 1926, Balog Sándor 1926, Ágoston József 1926, Hoter Ferenc 1926, Darok László 1926, Katona Lajos 1926, Kokovai Béla 1926, Konti János 1926, Marian Ferenc 1926, Katkó István 1905, Filip Sándor 1905, Rotar György 1923, Cosoi Flórián 1907, Bali István 1910, Bretean Mihály 1910, Reis János 1910, Scheigher Pál 1910, Balog János 1910, Bauni Sava 1907, Laza István 1907, Varga Aladár 1907, Sotkonyi Mihály 1907, Hirschfeld Fülöp 1907, Kis Romulus 1907, Babacsik József 1907, Varga Péter 1907, Baska Elemér 1906, Gvarmati Mihály 1906, Paulik János 1906, Dombovári János 1906, Kis Mihály 1906, Piroski Gyula 1906, Kun András 1906, Dilhel György 1906, Henrik János 1906, Králigh István 1906, Joó Pál 1906, Bartus Miklós 1906, Kritner Tibor 1906, Titschi Gáspár 1911, Ricard Géza 1911, Varga József 1909, Pecican Gheorghe 1909, Neiner János 1906, Csáki János 1909, Varga János 1909, Soós Pál 1909, Kismarjai István 1909, Dere András 1909, Diószegi Imre 1909, Kriván József 1909, Győri Ferenc 1909, Mocuta Dumitru 1909, Soap Pável 1909, Batran Vicentiu 1909, Kriván József 1909, Sinagli Mátyás 1909, Taran Vasile 1909, Dere András 1909, Pataki András 1908, Morte György 1908, Pugner Joachim 1908, Buzdau Tódor 1908, Heidrich Ede 1908, Ferentzi József 1908, Timar Vasilie 1908, Szauerland András 1908, Marcus Joan 1908, Navradi György 1908, Adler János 1908, Ferencz András 1908, Bedeus Károly 1904, Rigler Ernő 1904, Pálfi Endre 1904, Kalustyák Ferenc 1904, Szalai András 1904, Dehanyi István 1904, Tóth Pál 1904, Taboros Mátyás 1904, Szekeres Dániel 1904, Hevesi Antal 1904, Kollár János 1904, Faludi Hugó 1904, Szinoghi Gheorghe 1904, Csatlós János 1904, Szendrei Pál 1904, Csertus Imre 1904, Szabó János 1904, Kis Gyula 1904, Balta János 1904, Rajz István 1904, Kotró Péter 1904, Takács József 1904, Korosi Sándor 1904, Romanov Gheorghe 1904, Zonai Gheorghe 1904, Szücs Lajos 1904, Szabó József 1915, Bognár Jakab 1909, Juraszek Pál 1916, Knef Antal 1906, Rata József 1906, Horváth János 1906.

Vadászkürt kávéházban ma és holnap gyulafehérvári Murza Gyula muzsikál.

— **Gyógyítható a villámcsapás.** Bécsből jelentik: Dr. Jellinek bécsi egyetemi tanár, aki életfeladatává tette, hogy az oly sokszor furcsa hatásokat előidéző villámcsapások titkát megfejti, hosszas kísérletezések után megállapította, hogy a villámcsapás sohasem halálos az emberi szervezetre, hanem csupán tesztálta idéz elő és a villámtól sújtott ember bizonyos élesztési kísérletek révén ismét életre kelhet. Rájött a professzor arra, hogy egyes emberek, akiket villám súrolt, különösen, ha azok bénák, epileptikusok voltak, vagy beszédhibában szenvedtek, bajukból teljesen gyógyultak. Dr. Jellinek megállapításai tudományos körökben nagy feltűnést keltettek.

— **Putty és Vitor mától kezdődőleg estétkint a legmodernebb táncokat mutatják be a Dacia-kávéházban, nagyszerű jazz-kísérettel.**

— **Kerékpárosok figyelmébe.** A rendőrprefektúra a gyakori kerékpárbaesetekre való tekintettel, ismételten figyelmezteti a kerékpárosokat, hogy az uccákon lassu tempóban hajtsanak és kizárólag az uttest jobb oldalán és ne a gyalogjárón közlekedjenek. A rendelet ellen vétőket a kihágási bíróság elé állítják.

Hogyan drágít a posta.

Az új postaszabályzat szerint az otthon felszerelt telefonon folytatott beszélgetésért is fizetni kell

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) Hirt adtunk már arról, hogy a posta- és távírdavezérgazgatóság kidolgozta az új telefonszabályrendeletet. Most bucuresti-i tudósítónk teljes egészében közli az új tervezetet, amely bizony, újabb súlyos terheket ró a távbeszélő-közönségre. A tervezet értelmében az ország telefonvonalait négy osztályba sorozzák. Az első osztályba azok a vonalak tartoznak, amelyeknek ötezernél több előfizetőjük van, a második osztályu telefonvonalak (ide tartozik Arad is) ötszázról ötezerig terjedő előfizetővel rendelkeznek, a harmadik osztályba azok a vonalak tartoznak, amelyeknek előfizetői az 51—500 között vannak, végül a negyedik osztályu telefonvonalak előfizetői száma maximum ötven.

A telefonelőfizetési díjaknál az alábbi szabályok érvényesülnek. Az első osztályu telefonvonalak területén a telefon előfizetési díj olyan helyiségekben, hol a bérlő nem gyakorolja foglalkozását, egy évre 5000 lej, a második kategóriában 4000 lej, a harmadik kategóriában 3000 lej, a negyedikben 2500 lej. Az állami, megyei vagy községi hatóságok telefonjai, amelyek nem tartoznak a megyei hálózathoz, továbbá a hivatásos intellektuális lakásán felszerelt telefonok évi díjai: ha az első osztályu vonalak területén van, 6000 lej, a másodiknál 5000 lej, a harmadiknál 4000, a negyediknél 3000 lej. Az olyan irodákban vagy lakásokban, hol a telefonbérlő foglalkozását gyakorolja, továbbá kereskedelmi irodákban, nagy gyárakban az évi telefonbér az első kategóriában 7000 lej, a másodikban 6000 lej, a harmadikban 4000, a negyedikben 3000 lej. Híteleintézetekben, szállodákban, detail fogyasztási helyiségekben, korezmákban, kávéházakban, pékműhelyekben, bodegákban a telefondíj évente: az első kategóriában 11.000, a másodikban 8000, a harmadikban 5000, a negyedikben 3000 lej. Klubokban felszerelt telefonok bérleti díja évenként: az első kategóriában 16.000 lej, a másodikban 11.000 lej, a harmadikban 6000 és a negyedikben 3000 lej.

Ha a telefonbeszélő azt akarja, hogy a posta telefonon mondja be a címére érkezett táviratok szövegét, vagy a küldendő táviratokat telefonon

vegye fel, köteles biztosítékot letenni a távírdán. Ugyancsak hasonló összeget köteles letenni az interurban beszélgetések céljaira olyan helyeken, ahol a távirati szolgálat a telefonszolgálattól külön működik. Az összeget a posta állapítja meg. Megengedi a szabályzat, hogy a telefonelőfizető készülékét más személynek engedje át, de csak akkor, ha a telefon helyén marad. Az átengedés kétszáz lejes illeték mellett történhet meg. Ha az átengedés a telefonkészüléknek más épületbe való átvitelét képezné, a posta csak abban az esetben járul hozzá a művelethez, ha a telefont a bérlő törvényes, vagy kereskedelmi utódai, vagy olyan cég kapják, amelyek a bérlővel való fuzióból keletkeztek. A telefonjegyzékbe való felvitel díjtalan, amennyiben az két sornál többet nem foglal el. Minden további sorért száz lej fizetendő. Ami a telefonbeszélgetések díját illeti, helyben minden, a nyilvános telefonfülkékben lefolytatott háromperces beszélgetés után öt lej fizetendő. Az otthoni telefonbeszélgetések díja a maximumilag megállapítandó időn felül minden három perc után 3 lej. A nyilvános telefonfülkékből vagy lakásokról valamelyik megyei telefonállomással folytatott beszélgetés díja három percenként: huszonöt kilométerig tíz, ötven kilométerig tizenöt, száz kilométerig husz lej.

Este kilenc órától reggel nyolc óráig terjedő időközben lefolytatott telefonbeszélgetésekért a rendes nappali díjnak hatvan százalékkal felémelt összege fizetendő. A sürgős beszélgetésekért a rendes díjak háromszorosa jár. Ujságírók, hírdetési irodák, vagy laptudósítók, ha reggel fél nyolc és fél kilenc között, délután egy és három, este hat és tizenkét óra között beszélnek, ötven százalékos kedvezményben részesülnek. A megállapított időpontra szóló interurban beszélgetések után a nappali illeték fizetendő. Bucuresti, Galac, Braila, Constanca, Craiova, Timisoara, Brasov, Cluj, Csernovic és Iasi városokkal folytatott beszélgetésekért a rendes nappali illeték háromszorosa jár. Az összes megyei hatóságok és intézetek, amelyek eddig ingyenes telefonkészülékkel rendelkeznek, az ötvenszázalékos kedvezményt élvező telefonbeszélgetők osztályába soroztatnak.

— **A bucuresti-i pénzügyminisztérium vesztegetési botránya.** Bucurestiből jelentik: Megirtuk, hogy a pénzügyminisztériumban az italmérési engedélyek kiadása körül tegnap nagy visszaéléseknek jöttek nyomára. A bevezetett vizsgálat két főtisztviselő bűnösségét állapította meg, akiket Jordan Stefanescu minisztériumi aligazgató és Dragos államtitkári kabinetfőnök személyében a vizsgálóbíró letartóztatásba is helyezett. A két főtisztviselő beismerte a megvesztegetést. Valomásuk szerint mintegy kétszázötven esetben fogadtak el kisebb-nagyobb összegeket az italmérési engedélyek kiszolgáltatásáért. A jövőbeni visszaélések megakadályozása érdekében — mint a Cuvantul értesült — Bratiano Vintila kormányelnök, pénzügyminiszter tervbe vette a minisztériumi egyes ügyosztályok teljes átszervezését. A vesztegetési ügyben különben a vizsgálat tovább folyik. Stefanescu igazgatót a vizsgálóbíró ma ideiglenesen szabadlábra helyezte, ugyanakkor azonban a minisztérium felfüggesztette állásától.

Az ál Bourbon-herceg erősíteti királyi származását.

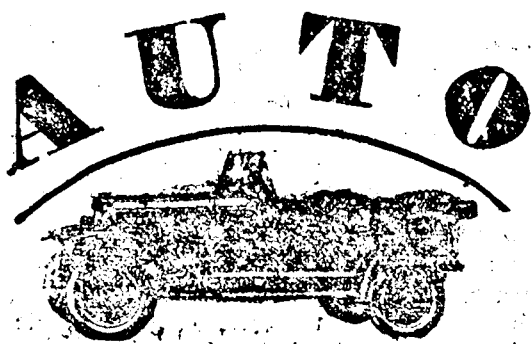
Regényes história XII. Alfonz harmadik házasságáról. — Az álherceget Szabadkánál tették át a határon.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Louis de Bourbon herceget, akinek a hercegi voltát a spanyol követség erősen cáfolja, ma Szabadka felé kitoloncolták Magyarországról. Kitoloncolása előtt az Aradi Közlöny budapesti munkatársának alkalma volt beszélni a herceggel, aki ragaszkodik amaz állításához, hogy királyi származású és elmondotta romantikus történetét, amellyel igazolni akarja állítását.

A herceg elmondotta, hogy tizenkettedik Alfonz spanyol király morganatikus házasságából származik. Édesanyja egy francia marquise. A régi spanyol törvények szerint az uralkodó harmadszor is házasságot köthet, ha nincs fiúörökös a trónnak és egymásután két leánya születik. Ez történt akkor is és a király második felesége, Mária Krisztina elhagyta az országot. Amikor a viszony Spanyolország és Ausztria között feszültté vált, a király kénytelen volt visszahívni második nejét és a harmadik feleségnek menekülnie kellett. Miután a pápa nem engedte meg, hogy Olaszországban maradjon, Galacba menekült nagynénjéhez és itt látta meg ő a napvilágot.

— Egy hónapra születésem után — mesélte tovább a „herceg” — meghalt tizenkettedik Alfonz. Anyámnak leveleivel és okmányaival be tudom igazolni minden kijelentésemet. A pápa a király halála után nem akart megkeresztelni és csak tizennyolc éves koromban kereszteltek meg Görögországban, ahol Konstantin görög király volt a keresztapa és így nyertem el a Gillyh nevet is. Görögországból Amerikába mentem, ahol 1918-ban a newyorki katolikus egyház, a bemutatott bizonyítékok alapján elismert, mint tizenkettedik Alfonz spanyol király fiát.

A herceg még elmondotta, hogy fivére, tizenharmadik Alfonz ellen pert indított a római tilkos konzisztórium előtt és a per még mindig folyik. Miután megunta a sok huza-vonát, a hágal döntőbíróshoz fordult és azóta üldözik őt. Elmondotta a herceg, hogy rossz néven veszi a vendégszeretőnek hirsztelt Magyarországtól a bánánszámot, amelyben részesítette, pedig pénzt hozott Amerikából, hogy fizeteket bonyolítson le az országban és fellendítse a kereskedelmet és ipart. A herceg még kilátásba helyezte, hogy amint visszatér Amerikába, jelentést tesz az esetről, hogy elégtelt kaplon meghurcoltatásáért. Nemsokára jöttek a rendőrök és Louis de Bourbon herceg megindult rendőrkísérettel Szabadka felé, Toloncuton.

Automobil-márkák születése.

A jól eltalált elnevezés már maga félsikert jelent a gépkocsik számára.

A vásárlandó autók kiválasztásánál a külsőségek mindig igen nagy, sőt döntő jelentőségűek. A szép karosszéria vagy az ügyesen megválasztott név, amely jóhangzásánál, vagy eredetiségénél fogva felébreszti a vevő érdeklődését, már rendszerint félsikert jelent. A gyártmány-megjelöléseknek különben majdnem mindig speciális történetük van, amelyek sokszor igen érdekesek s gyakran nagyban hozzájárulnak a kocsi népszerűségéhez is.

A magyar gyártmányok közül legismertesebb a Magyar Általános Gépgyáré, amelynek márkája eleinte a magyar gyár kezdőbetűiből (MÁG) alakult. Közben egy svájci gépgyár ugyanezt a betűmegjelölést választotta s azt a bíróságnál előbb jegyeztette be. Ezért a magyar gyárnak a MÁG elnevezésről le kellett mondania és most Magosix néven hozza kocsiját forgalomba. A Rába-automobilok nevüket a Rába folyóról veszik, mely a gyártelep közelében Győr mellett folyik el. A Weiss Manfréd-cépek (W. M.) a gyár alapítójának nevét viselik. Benz Károly, a jeles feltaláló a Benz-automobilok révén nevének világhírt szerzett. Opel Adám, a szerény kerékpár-mechanikus ma már az autók százazreire láthatja nevének négy betűjét. Horch Ágost, a zseniális tervező, saját nevét az általa feltalált gépkocsikon örököltette meg. A Steyr-autók elnevezésüket attól az országrésztől kapták, ahol a gyártelepük, a világhírű Steyr-művek székel. A francia automobilizmus uttörője: De Dion Albert márká, meg Renault, az első kardánvitel konstruktora és jeles versenyző, Peugeot Armand és Delage, a repülés pionírja, valamint Citroen neveit sok-sok hűtőpaizs hirdeti diadalal. Az angolok közül Hon. C. S. Rolls, a kiváló sportsman M. Royce-szal társult s ketten alapították meg a híres Rolls-Royce autógyárat. Lanchester, aki először használta a csigakerék meghajtást a hátsó kerék részére, szintén autót nevezett el családi nevével. Éppen úgy, ahogy ezt Morris, Morgan és Singer-angol nagyiparosok tették. Az olaszok közül Cav. Lancia, valamint Bianchi Eduardo az ismertebb autómárkaalapítók. Az osztrákok Puch János és Gräf I., ugyiszintén a cseh Laurin Václav, valamint Klement Vencel szereztek jó hírt gyártmányukkal nevüknek.

Az amerikaiak közül Ford Henrik neve a legismertebb, hiszen a reklámok és tömegkocsijainak nagy elterjedtsége kétségtelenül a lében Győr mellett folyik el. A Weiss Manó-ugvancsak jól ismert. Buick Dávid, akinek nevét a népszerű Buick-kocsik viselik. Nash W. Charles adta nevét a Nash-kocsiknak, Chrysler V. Walter pedig még ma is elnöke a Chrysler-automobilgyárnak. Az Oldmobile-kocsik elnevezése Olds R. E., a gyár megalapítójának nevéből ered, a Peerlees-kocsik nevüket szintén a gyárat alapító Peerlees-családtól kapták.

Nem minden autómárka keletkezett azonban ilyen egyszerűen. Több olyan autómárka létezik, amelynek egész történetük van. A legismertebb a német Mercedes-kocsiké, amelyek elnevezésüket a legszebb német nő nevéből, Jellinek Mercedes kisasszonytól kapták. Egészen különös és szokatlan történetük van az Audi-kocsiknak, amelyeknek keletkezése Horch Ágost konstruktörnek a Horch-művekből való kilépésével függ össze. Horch az általa alapított gyárvállalattal történt szakítása után, új gyárat létesített s egész egyszerűen lefordította családi nevét latinra: így keletkezett az Audi név. Gyakran költői vonatkozásokat is választottak az autógyárosok márkamejelölésül. Így jött létre a Sunbeam (nap-sugár), Falcon-Knight (sólyom, összekötve a konstruktor Knight nevével), meg az Adler-

Apolló. A Piccolo név bizonyára igen alkalmas volt kis autók számára. A La Salle-autó nevéét az északamerikai települések egy uttörőjéről, René Robert Cavalier de La Salletól vette. A Cadillac Detroit állam alapítójának, a francia Antoin de la Motte Cadillac lovagnak az emlékét őrzi. Az Elite név a kocsi magas, hogy úgy mondjuk előkelő kvalitásaira akar rámutatni. A Lincoln-kocsi az Egyesült Államok híres elnökéről, Lincoln Ábrahámról van elnevezve. A Whippet (agár) név a kocsi gyorsaságára céloz; Pontiac pedig az Ottava-indianusok híres törzsfőnöke volt, aki aligha hitte, hogy nevét egy automobil révén az egész világon emlegetni fogják.

A rövidített márkamejelölések igen gyakran olyan jól sikerültek, hogy a vevő sokszor nem is gondol arra, hogy a frappáns márkák egy hosszú cégszöveg kezdőbetűiből állottak elő. Sokan például máig sem tudják, hogy a Fiat név nem a világ megteremtésének, „fiat lux“ első szavát jelenti, hanem a „Fabbrica Italiana di Automobili Torino“ kezdőbetűiből alakult. Az OM az „Officiale Mechanic“, a NAG a Nationale Automobil Gesellschaft, az AGA pedig az Aktien Gesellschaft für Automobilindustrie jól sikerült rövidítése. Befejezésül pedig közöljük, hogy az aradi származású, de néhány évvel ezelőtt megszünt Martakocsik a Magyar Automobilgyár Részvénytársaság Arad-nak rövidített nevét viselték.

Rohamosan nő az autók száma Aradon. Az autókultusz hihetetlen mértékben hódít Aradon és a megyében. Legutóbbi beszámolóinkban megemlítettük, hogy 833 rendszám volt addig forgalomban és ma már arról adhatunk hírt, hogy az autók rendszámok 870-re emelkedtek. A nyolcszázhetven autó közül körülbelül harminc lehet a különböző autógyárak aradi képviselőinek raktáraiban, négyszázötven autó aradi tulajdonosoké, a többi pedig Aradmegye községeiben ügyvédek, orvosok, kisebb-nagyobb földbirtokok és vállalkozók tulajdonában vannak. Érdekes, hogy legtöbb autó a megyében a sváb-lakta községekben található. Glogovácon, Szentannán, Ujaradon több jobb módú parasztagzának is van autója és a sváb autótulajdonosok gazdák mindnyájan kitűnően képzett sofförök. Elég sok autó van még Kisjenőn, Nagylakon, Gutenbrunban, Pecican, Pancotan, P...ban, Sebisén és azokon a helyeken, ahol nincsen rendes vasúti összeköttetés.

Autóképviselők Aradon. Az aradi és aradmegyei nagymértékben megnyilvánuló autómobil-kereslet arra indította a világcégeket, hogy autómobil-ügynökségeket, illetve lerakatokat létesítsenek Aradon. Ma már csaknem az összes világmárkák képviseltetik magukat aradi cégekkel és többen állandó lerakatot is tartanak. A Ford-céget az Aradi Autómobil- és Gépkereskedelmi R.-t. (Ablonczy és Bustin) képviseli. A Fiat autómobilgyárat Vincent Marcel, az Essex és Owerland kocsikat Kovács Soma, Chrysler autómobil Herzföld Béla, a Hudson Studabaker kocsikat a Freier „Automobila“ cég, az Opel és Daimler kocsikat Kálmán A. cég, Oldsmobil és Buick autókát ifj. Verbovács Nándor, a Chevrolet autókát Bodea Testvérek, a Berliet kocsikat a Romag vállalat, a Renault kocsikat Molnár Ödön, a Dixi autókát Geller Mátyás képviseli, a Magosix autók képviselőjét pedig Crisan Emil eszközli. Az itt felsorolt autómobilokon kívül megtalálhatók Aradon és a megyében majdnem az összes világcégek gyártmányai, amelyeknek képviselői vagy Bucarestben vannak, vagy pedig a kocsik tulajdonosai egyenesen a gyárból rendelték meg az autókat.

Árverés egy aradi autózletben. A Bul. Regina Maria 19. szám alatt létezett Autotechnica üzlet helyiségében ma délután 4 órakor kezdődött különböző autófelszerelési tárgyak birói árverése. Az árverési aktuson a hitelezők ügyvédjein kívül igen sok autótulajdonos, valamint több autók-cikkkel foglalkozó kereskedő és érdeklődő jelent meg, akik zsufozásig megtöltötték az üzlethelyiséget. Az árverés meglehetősen lassu tempóban folyt le, s a vásárlók túlnyomó része az autómobil-tulajdonosok sorából került ki, akik szükségleteiket oly kedvező módon szerezhették ez alkalommal be, hogy átlagban harmadárban vásárolták meg a különböző felszerelési cik-

keket. Körülbelül nyolcvan tételben van felvéve az árverés alá kerülő áruk tömege, ma délután ezeknek mintegy egyharmada került kalapács alá. A még eladandó cikkek többi részét szombaton délután 4 órakor árverezik el folytatódólagosan.

Fejlődik az autópár. Az autópár rohamos fejlődése szinte elképzelhetetlen arányokat öltött az utóbbi időben és a kiadott statisztikák hihetetlenül nagy számokkal demonstrálják, mennyire megnövekedett és növekvőben van még mindig az autópár felvevőképessége. A statisztikai adatokból néhány számot idézünk csak, amelyek mindennél ékeesebben világítják meg a helyzetet. A General Motors Co. január 1-től április 1-ig 135832 Chevrolet-kocsit adott el. Oakland-kocsikból 27061 fogyott, míg a Packard 12999 kocsit helyezett el, amivel megduplázta azt a forgalmat, amelyet 1927. első negyedében elért. Az 1928. év első negyedében Hupmobil-kocsik eladásából 19 millió dollár folyt be, ami körülbelül egymillió hatszáz ezer dollár tiszta nyereséget jelent. A Hupmobil is jelentékeny módon előretört, miután a múlt év első negyedében 13 millió dollár forgalmat ért el. A Hudson-kocsik 4 millió dollár forgalmat csináltak. Végezetül ideiktatjuk még azt a jelentést, amelyet a General Motors Co. a napokban adott ki a tavalyi forgalomról és amelyben jelenti, hogy 1927-ben 1.554.577 Chevrolet-, Oldsmobil-, Oakland-, Buick- és Cadillac-kocsit adott el.

Felfordított rendszám-tábla — legjobb védelem az autótolvajok ellen. Ausztráliában a rendőrség kitűnő módszert alkalmazott a mind inkább elszaporodó autótolvások ellen. Az összes ausztráliai autók rendszámát speciális szerkezettel látták el, amelyek funkciója abban áll, hogy a rendszám abban a pillanatban, amidőn a tulajdonos kocsija mellől távozik, felfordítható és ezen helyzetében biztonsági zárral megerősíthető. Az alkalmi, de még a jól felkészült autótolvaj persze tíz lépést sem tud tenni az ilyen kocsival, mert az első uccsarkon észreveszik, hogy lopott kocsin fut. A felfordított rendszám-táblát eredeti helyzetbe visszafordítani pedig sok időt vesz igénybe, a rendszám-tábla exponált helyénél fogva feltűnő munka, és így a lopás teljesen lehetetlenné válik.

Ősszel alakul meg az autókлуб Aradon. Megirtuk a múlt héten, hogy Trimbitioni Traján iparügyi inspektor akciót indított az irányban, hogy Aradon autókлуб létesüljön, az autósport fejlődése érdekében. Az inspektor a napokban Bucarestben volt, ahol ebben az ügyben érdeklődött illetékes helyen. Ma hazaérkezett és a következőket mondotta a klub alapításáról: — Mostani bucuresti-i utam alatt csak egyes információkat szereztem be. A klub megalapítására irányuló, erőteljes akció csak az ősz elején kezdődik meg és remélem, hogy ez év őszén meg is alakul a klub Aradon. Ismétlem újra, nagyon sokat várok az autósport fejlesztése terén a klubtól, mert mostani utazásom alatt megfigyeltem egyes városok klubjait és arra a tapasztalatra jutottam, hogy az autósport erős fejlődését a klubok létesítése nagy mértékben elősegíti.

Sofförvizsga Aradon. Az aradi államrendőrség közlekedési ügyosztálya közli, hogy július 24-én délután négy órakor sofförvizsga lesz a rendőrprefektúrán. A vizsgákra jelentkezők kérvényeiket július 23-ig nyújtják be a közlekedési ügyosztályhoz.

Elmaradt a maximálás Aradon.

(Arad, július 13.) Az aradi ármaximálóbizottság, amely minden hónap elején megállapítja az arra a hónapra érvényes árakat, júliusban nem ült össze. Ma érdeklődtünk az aradi gazdasági hivatalban ennek okai iránt és kiderült, hogy a város ebben a hónapban nem is szándékozik maximálni, mert a gabonaárak még nem alakultak ki. A mai hetipiacon ugyan már 700 lejért lehetett búzát kapni, azonban a malmok még nem őrlik az új búzát és ezért a város jobbnak találja a maximálást július végére, vagy augusztus elejére halasztani. Dirlea Vazul gazdasági tanácsos, aki ma körutat tett a város földjein, elmondotta munkatársunknak, hogy a vetéseknek erős szükségük van esőre, mert ha egy héten belül nem lesz eső, nagy áremelkedések várhatók, főleg a kukoricánál, amely teljesen tönkremegy.

Közgazdaság.

Zürichben 3.17.50, Párisban 15.60 a lej

Helyi valutáarak. (Július hó 13.)
Kifizetések: Berlin 39.38, Newyork 164.55, London 803, Páris 6.48, Milánó 8.08, Prága 4.89, Budapest 28.75, Zágráb 2.90, Bécs 23.25, Zürich 31.77. — **Ár:** Márka 39, dollár 164, angol font 800, francia frank 6.60, olasz líra 8.80, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.35, svájci frank 31.20. — **Pénz:** Márka 38.50, dollár 163.50, angol font 795, francia frank 6.40, olasz líra 8.60, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.80, osztrák schilling 23.10, svájci frank 30.70. — **Árnyalatok székérd.**

Zürichi tőzsdeárak. (Július hó 13.)
 Berlin 123.60, Amsterdam 208.75, Newyork 519.10, London 2524.75, Páris 20.31.50, Milánó 27.18, Prága 15.38.25, Budapest 90.48.50, Bel-

grad 9.13, Bucuresti 3.18, Varsó 58.17.50, Bécs 73.18.50.
Zürichi tőzsdeárak (Július hó 13.)
 Berlin 123.62, Amsterdam 208.95, Newyork — London 2524.50, Páris 20.32.50, Milánó 27.19.50, Prága 15.38, Budapest — Belgrad 9.13, Bucuresti 3.17.50, Varsó 58.15, Bécs 73.22.50.

Bucuresti-i tőzsdeárak. (Július hó 13.)
Devizák: Páris 6.45, Berlin 39.50, London 799, Newyork 164, Milánó 8.62, Zürich 31.70, Prága 4.88, Bécs 23.20, Budapest 28.50, Varsó 18.60. — **Valuták:** Napoleon 635, márka 39.50, léva 1.19, török líra 0.84, angol font 796, francia frank 6.51, svájci frank 31.75, olasz líra 8.70, drachma 2.10, dinár 2.91, dollár 163.50, lengyel zloty 18.60, osztrák schilling 23.40, pengő 28.90, cseh korona 4.92.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
 Cenzurat: Prefectura Judetului.

Mulatság.

Az aradi nyomatásosok kert ünnepélye és tüneménye augusztus 5-én lesz az újradí Kört nett-féle vendéglőben, a Gutenberg-dalkör közreműködésével.

NYILTTÉR.

A rovat alatt közlöttéket csak vállalunk szállításra.

Értesítés.

Dr. Gherman Dante
 ügyvédi irodáját
 Strada CLOSCA
 Szt. László-u. 14. szám alá
helyezte át.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DUÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8. Helyre 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szó az hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak máhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézközlésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

MECHÁNIKUS tanoncok jó fizetéssel felvétetnek. Szexuál irószóvállalat, kópostál-val szemben. 3652

ÜGYES, MEGBIZHATÓ KIFUTÓ LEÁNYT jó bizonyítvánnyal felvesz Salgó-né bizonyítványi üzlete Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

SZAKÁCSNÓ VIDÉKRE jó bizonyítvánnyal azonnakra felvétetik. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2000

Aradi pénzügyi intézet vidéki fiókja érettségizett gyakornokot keres

Sajátkezűleg írt kimerítő ajánlkozások „Biztos jövő” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek. 3789

LAKÁS.

ZSIGMONDHÁZÁN a Marosparton, közvetlen a hid mellett egy 3 szoba, konyha, előszoba és fürdőszoba magánház virágos udvarral augusztus 1-re kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3797

KÉT butorozott szobát konyhahasználatlaltal keresek. „Tiszta lakás” cimre az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3808

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy boltiának alkalmas helyiség azonnaltal

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NAGY EBÉDLŐ PERZSASZŐNYEG, hajtány, meiszoni kandalló, songorák, piano, cimbalom, szalonok, ebédlő, hálók, antik sehal, különböző szőnyegek, tárlók, bronztárgyak, márkás porcellánok, szolnai majolikák, intarziás fali vitrin, antik komódok, börgarnitúra, antik órák, íróasztalok, székek, asztalok, lótelok, Jókai összes művei, antik ágyak stb. eladó. Salgó-né bizonyítványi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

FÉNYKÉPEZŐGÉP 6x9 cm., Anastigmat, állvánnyal eladó. Vas-ucca 12., délután 2-6. 3796

ÚJ pisztirozógép formákkal, eladó „Toldo” volt Deák Ferenc-ucca 3. udvarban. 3806

ANTIK ÉS MODERN butorokat, miltárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba vesznek, azok magas árrban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgó-né, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota.

AUTOBUSZ jó állapotban esetleg Hunedoara-Déva közlekedési loggal és egy autobusz karuzeria olcsón eladó. Aurel Tatu, Hunedoara. 3782

ÜZLETEK.

FORGALMAS, jól bevezetett üzlet esetleg áruval is, más vállalkozás miatt olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3807

NŐI HARISNYA 20 lejűl 180 lejűl! Selyem harisnya 1.68 lejűl 125 lejűl! Kéznyűk 45 lejűl! Selyem combine 1.258. — Selyem reform nadrág 1.168. — Női és férfi fűrdő trikók 88. — lejűl! Fűrdőgép gummi 1.168. — Szines zsanok csipkék és smalogok, legolcsóbb árban! Str. Eminescu 13. (Deák Ferenc-u.)

Veszek!
Köleszőnők!
Beeserélek!
 Biotikket, gramofont, lement, motorfűrészt, villanygót, MOTORICA, Arad, volt Asztalos Bándor-ucca 12. — Törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, külön ragasztó is kapható.
 SCHWARZ Újvegy, Oltea Banatului 12. 3808

Tővebefektetésre
 Iken alkalmas két uccára szőlő belvárosi bérház melyben bármily vállalkozásnak megfelelő helyiség, valamint elfoglalható akásvan. **OLCSÓN ELADÓ.** A ház 16%-ot jövedelmez.
 Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 10504

Ma, szombaton este
 az „Astra” waggonyjáról
 zenekar hangversenyez
Mintakertben
 (volt Aulich és Lipót-u. sarkán.)
 Meleg, hideg ételek.
 Jégbe hűtött italok.

200.000 lei készpénzzel társat keresek
 azonnali belépésre 600.000 lei értéket képviselő áruaktárral bíró Drogueriamhoz.
 Bővebb felvilágosítást „Angyal” drogueriamban Arad, Bulev. Regina Maria 12. 3816

Butorok részletre
 kedvező fizetés feltételek mellett, készpénz árban.
GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
 (Szabadság-tér) 10. szám.

MUZSAY JÓZSEF Arad, színházal szemben Nyári árjegyzéke:
 Mosóöltöny ... .. Lei 1300 Mosónadrág 1. ... .. Lei 430
 Covercoat vászonöltöny „ 1480 Gummikabát ... .. „ 840
 Divatöltöny lenvászson „ 1650 Fregoli-kabát ... .. „ 2100
 Kötött mosóöltöny divatszabásban „ 1950 Gyermekek-costum ... .. „ 400
 Tennisnadrág ... .. „ 680 Trench-coats 1. ... .. „ 2400
Divatszabóság! Nagy posztóraktár!

Hangverseny!

Szolid árák! Beléptidj nincs!
 MA ESTE 6ÓI és olcsón szórakozhat csak kedjával HOFFMANN-féle vendéglő kert helyiségében a HIRENY ÚJRA 50 tagu zenekar HANGVERSENY mellett Kapas és Demeter-u. sarok. Izletes meleg és hideg ételekről, italokról gondoskodva van.

Figyelem!

Ha házat vagy más ingallant venni, vagy eladni akar, vagy olcsó bankkölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal 10 év óta fennálló irodámhoz!
HASS ALBERT, Arad, Strada Eminescu 12. szám (Deák Ferenc-ucca). 1657

Gazdálkodásra
 nagyon alkalmas 15 magastörszintes ház, esslingeni rollókkal, egy 3 szobás egy 2 szobás és 2 egyszobás lakással, gazdasági épületekkel, 5000 L. telekkel 60.000 lei bérjövdelemmel, 450.000 lejert eladó, 250.000 lei készpénzzel átvehető. Kizárólagos megbízott Györfly „Marec” irodája Arad, Str. Unirel 13.

Bankkölcsönöket
 házakra és földekre pengőben 12% kamattal, hosszabb időtartamra, valamint lejkölcsönöket a legkisebb összegektől kezdve legolcsóbban és azonnal folyósítottak. — Bővebbet:
Herzog Sándor
 Str. Bratislav 17. (volt Weltzer uca-u.)

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS.

Az aradi róm. kath. egyházközség a Mosótry-telepen levő telkén felépítendő új templom kivitelei munkáira pályázatot hirdet. Az építési munkák és az összes iparosmunkák együttese egy fővállalkozónak lesznek kiadva. Iparosmunkákra külön ajánlatok nem tehetőek. Az összmunkák kivételére csak emeletes házak építésére képesített vállalkozók pályázhatnak. A kivitelei tervek megtekinthetők, valamint az ajánlati űrlapok és pályázati feltételek átvehetőek az aradi róm. kath. egyházközség irodájában Str. Ioan Calvin 22. (Kath. gimnázium épület). délelőtt 10-12 óra között. Az ajánlatok ugyanitt július 31-én déli 12 óráig zárt borítékban adandók le. A kivitelei megbízásra vonatkozólag az egyházközség minden jogot fenntart magának.
 Arad, 1928. július 8.

Az aradi róm. kath. egyházközség előjárósága,
 3795

Banca Poporală din Pâncota S. A. s Pankotai Népbank Részvénytársulat

ACTIVA — VAGYON

Contul-Bilanț — Mérleg-számla 1921. Decembrie 31.

PASSIVA — TEHR

Cassa în număr — Készpénz	—	928400	24	Capital societar — Részvénytőke	—	—	2500000
Cambii — Váltókban jelzálogilag bizt.	4705819	—	—	*Fondul de rezervă — Tartalék alap	—	1110107	—
Cambii cu giranți și cu altă acoperire — Váltók: Keszelet és egyéb biztosítékkal	3320685	8566447	—	*Fondul special de rezervă — Külön tartalék alap	—	110000	1220107
Imprumut pe obligații — Kötelezvény kölcsönökben	—	8842	—	Depuneri — Betét	—	—	8745033
Imprumut hipotecar — Jelzálog kölcsönökben	—	15182	—	Depozite — Letéteményezők	—	—	1500
Imprumut pe avansuri — Előleg kölcsönökben	—	301	—	Cautiunea functionarilor — Tiszti biztosíték	—	—	54000
Efecte proprii — Értékpapirokban	—	227000	—	Dividenda nerdicată — Fel nem vett osztalék	—	—	17437
Debitor în Contul imprumut de răsboiu — Adósok hadikölcsön számlán	—	38961	76	Contribuție după interese de Depuneri — Betét-kamatadó	—	—	13599
Casa institutului — Intézeti ház	—	10000	—	Imprumut în Cont Curent — Folyószámlai tartozások	—	—	574859
Depozite — Letétekben	—	55500	—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	—	—	133704
Pretensiuni în Cont Curent — Folyószámlai köv.	—	41900	76	Creditori pe Contul imprumut de răsboiu lomb. Hitelezők hadikölcsön lombard számlán	—	—	28098
Interese de reescont plătite anticipativ — Előre fizetett visszeszámitolási kamatok	—	13942	41	Cambii reescontate — Visszeszámitolt váltók	—	—	995500
		9888796	15	Profit transpus din anul 1920. Nyereségáthozat 1920. évről	—	6157	45
				Profit net pe anul 1921. — 1921. évi tiszta nyereség	—	603804	12
							609961
							57
							9888796
							15

*Fondurile de rezervă se urcă cu dotațiunea din anul acesta la Lei 1.400.000. Tartalék alapjaink az idei dotációval Lei 1.400.000-re emelkednek.

Pâncota, 1921. decembrie 31.

Vörös István, m. p.
director executiv — ügyv. igazgató.

Schmidt Ferencé, m. p.
cassar — pénztárnok.

Direcțiunea — Az igazgatóság:

Rakusán Károly, m. p.
Pavlovits Constantin, m. p.
Paikó Lázár, m. p.

Gürtlich Ágoston, m. p.
Schmidt Ferenc, m. p.
Grumáz Ernő, m. p.

Lam examinată și lam aflat în ordine. — Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Comitetul de supraveghere — A felügyelő-bizottság:

Schweitzer Zsigmond, m. p.
Dimitrescu Aurel, m. p.

Messzer Ármán, m. p.
Kleindl Jakab, m. p.

RAPORTUL COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE.

Onorată Adunare Generală!

Conform obligamentelor noastre din § 195. a legii comerciale precum și a celor impuse prin statutele institutului avem onoare a Vă prezenta după cum urmează raportul nostru de pe anul expirat 1921.

În decursul anului 1921. am controlat sistematic mersul afacerilor institutului nostru am examinat minutios contabilitatea toate computurile și încheierile lunare aflând în toate ordine exemplară.

Bilanțul de încheiere din 31. decembrie 1921. al institutului nostru l-am examinat din poziție în poziție cu care ocaziune ne-am conștinț, că toate pozițiile cuprinse în acest bilanț corespund pe deplin adevărului și ca profitul net din contul „profit și pierdere” corespunde profitului de fapt realizat.

Prin urmare recomandăm și din partea noastră spre primire propunerea direcțiunea asupra distribuirii profitului de pe anul 1921. de Lei 609961.57 și Vă rugăm a da atât direcțiunei cât și nouă absolutorul.

Pâncota, la 31. Martie 1922.

Comitetul de supraveghere a Bancii Poporale din Pâncota:

Dimitrescu Aurel, m. p.
Schweitzer Zsigmond, m. p.

Messzer Ármán, m. p.
Kleindl Jakab, m. p.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGI JELENTÉS.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-ában és az intézeti alapszabályokban megállapított kötelességünknek megfelelőleg van szerencsénk a lefolyt 1921. üzleti évre vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjeszteni.

Az 1921. év folyamán társulatunk ügykezelését rendszeresen ellenőriztük a kezelést feltüntető könyvelést és számadásokat valamint a havi zárásokat részletes vizsgálat alá vettük és azokat mindenben helyesen vezetve találtuk.

Intézetünk 1921. évi december hó 31-én felállított „Zármérleg”-et pedig tételtől-tételre vizsgáltuk át, mely alkalommal arról győződünk meg, hogy az abban felsorolt tételek a valóságnak mindenben megfelelnek valamint hogy a „Veszteség- és nyereség” számla szerint kimutatott tiszta nyeresemény a valósággal elért eredményt képezi.

Ezek után a magunk részéről is elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak 1921. évi Lei 609961.57 nyereség felosztását és hováfordítása iránti javaslatát s kérjük ugy az igazgatóságnak, valamint a magunk részéről is a felmentvény megadását.

Pâncota, 1922. március hó 31-én.

A Pankotai Népbank Részvény-Társulat Felügyelő-Bizottsága:

Dimitrescu Aurel, s. k.
Schweitzer Zsigmond, s. k.

Messzer Ármán, s. k.
Kleindl Jakab, s. k.

ACTIVA — VAGYON

Contul-Bilanț — Mérleg-számla 1922. Decembrie 31.

PASSIVA — TEHR

Cassa în număr — Készpénz	—	870	89	50	Capital societar — Részvénytőke	—	—	2500000
Cambii — Váltókban jelzálogilag bizt.	—	1140195	5	—	*Fondul de rezervă — Tartalék alap	—	—	1200270
Imprumut pe obligații — Kötelezvény kölcsönökben	—	7417	—	—	*Fondul special de rezervă — Külön tartalék alap	—	—	200000
Imprumut hipotecar — Jelzálog kölcsönökben	—	11112	—	—	Depuneri — Betét	—	—	4249621
Imprumut pe avansuri — Előleg kölcsönökben	—	80	—	—	Depozite — Letéteményezők	—	—	1500
Efecte proprii — Értékpapirokban	—	292808	—	—	Cautiunea functionarilor — Tiszti biztosíték	—	—	134000
Debitor în Contul imprumut de răsboiu — Adósok hadikölcsön számlán	—	88628	76	—	Dividenda nerdicată — Fel nem vett osztalék	—	—	22362
Casa institutului — Intézeti ház	—	10000	—	—	Contribuție după interese de Depuneri — Betét-kamatadó	—	—	15531
Depozite — Letétekben	—	135500	—	—	Imprumut în Cont Curent — Folyószámlai tartozások	—	—	1147071
Inventar descris — Lettár leirva	—	552827	86	—	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	—	—	255201
Pretensiuni în Cont Curent — Folyószámlai köv.	—	—	—	—	Cambii reescontate — Visszeszámitolt váltók	—	—	2670000
Interese de reescont plătite anticipativ — Előre fizetett visszeszámitolási kamatok	—	58628	80	—	Profit transpus din anul 1921. — Nyereség áthozat 1921. évről	—	14307	75
		15174830	70	—	Profit net pe anul 1922. — 1922. évi tiszta nyereség	—	764463	86
								778771
								81
								13174330
								70

Pâncota, 1922. decembrie 31.

*Fondurile de rezervă se urcă cu dotațiunea din anul acesta la Lei 1.640.000. Tartalék alapjaink az idei dotációval Lei 1.640.000-re emelkednek.

Vörös István, m. p.
director executiv — ügyv. igazgató.

Schmidt Ferencé, m. p.
cassar — pénztárnok.

Direcțiunea — Az igazgatóság:

Rakusán Károly, m. p.
Schmidt Ferenc, m. p.
Grumáz Ernő, m. p.

Gürtlich Ágoston, m. p.
Schmidt Ferenc, m. p.
Grumáz Ernő, m. p.

Lam examinată și lam aflat în ordine. — Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Comitetul de supraveghere — A felügyelő-bizottság:

Schweitzer Zsigmond, m. p.
Dimitrescu Aurel, m. p.

Messzer Ármán, m. p.
Kleindl Jakab, m. p.

RAPORTUL COMITETULUI DE SUPRAVEGHERE.

Onorată Adunare Generală!

Conform obligamentelor noastre din § 195. a legii comerciale precum și a celor impuse prin statutele institutului avem onoare a Vă prezenta după cum urmează raportul nostru de pe anul expirat 1922.

În decursul anului 1922. am controlat sistematic mersul afacerilor institutului nostru am examinat minutios contabilitatea toate computurile și încheierile lunare aflând în toate ordine exemplară.

Bilanțul de încheiere din 31. decembrie 1922. al institutului nostru l-am examinat din poziție în poziție cu care ocaziune ne-am conștinț, că toate pozițiile cuprinse în acest bilanț corespund pe deplin adevărului și ca profitul net din contul „profit și pierdere” corespunde profitului de fapt realizat.

Prin urmare recomandăm și din partea noastră spre primire propunerea direcțiunea asupra distribuirii profitului de pe anul 1922. de Lei 778771.61 și Vă rugăm a da atât direcțiunei cât și nouă absolutorul.

Pâncota, la 14. Iunie 1923.

Comitetul de supraveghere a Bancii Poporale din Pâncota:

Dimitrescu Aurel, m. p.
Schweitzer Zsigmond, m. p.

Messzer Ármán, m. p.
Kleindl Jakab, m. p.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGI JELENTÉS.

Tisztelt közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-ában és az intézeti alapszabályokban megállapított kötelességünknek megfelelőleg van szerencsénk a lefolyt 1922. üzleti évre vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjeszteni.

Az 1922. év folyamán társulatunk ügykezelését rendszeresen ellenőriztük a kezelést feltüntető könyvelést és számadásokat valamint a havi zárásokat részletes vizsgálat alá vettük és azokat mindenben helyesen vezetve találtuk.

Intézetünk 1922. évi december hó 31-én felállított „Zármérleg”-et pedig tételtől-tételre vizsgáltuk át, mely alkalommal arról győződünk meg, hogy az abban felsorolt tételek a valóságnak mindenben megfelelnek valamint hogy a „Veszteség- és nyereség” számla szerint kimutatott tiszta nyeresemény a valósággal elért eredményt képezi.

Ezek után a magunk részéről is elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak 1922. évi Lei 778771.61 nyereség felosztását és hováfordítása iránti javaslatát s kérjük ugy az igazgatóságnak, valamint a magunk részéről is a felmentvény megadását.

Pâncota, 1923. június hó 14-én.

A Pankotai Népbank Részvény-Társulat Felügyelő-Bizottsága:

Dimitrescu Aurel, s. k.
Schweitzer Zsigmond, s. k.

Messzer Ármán, s. k.
Kleindl Jakab, s. k.

Nyomatott az Aradi Közlöny rögzítésében. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdávalalat.